

EL QUINZE

de **Público**

Caçar bolets,
una moda que
compromet
els boscos

P26

Nueva ofensiva policial contra el independentismo

La macrooperación sobre la financiación del Procés se salda con 21 detenciones o imputaciones

Entre los detenidos hay expolíticos y empresarios como Xavier Vendrell, David Madí u Oriol Soler **PÁGINA 12**

La Guardia Civil, la Fiscalía y el TS, en jaque

La absolución de Trapero cuestiona la sentencia del 1-O del Supremo **P12**

POOL EFE

La demanda de alquiler se muda a las afueras

Las búsquedas de alojamiento fuera de Barcelona capital se disparan con la pandemia **P20**

Estat d'alarma: anestèsia general

Laura Pinyol
Periodista

HOSPITAL VALL D'HEBRON

“Si no es redueix la interacció social, no més enllà de 10 dies caldrà un confinament total”

Entrevista a Magda Campins
Cap d'epidemiologia de l'Hospital Vall d'Hebron
PÀGINA 2

ORIOL BOSCH-ACN

Més restriccions per frenar la segona onada

El Govern tanca Catalunya i confina els municipis durant el cap de setmana **PÀGINA 4**

HOSPITAL VALL D'HEBRON

“En 15 dies podem estar col·lapsats i la setmana que ve hauríem de començar a suspendre intervencions programades”

Magda Campins

Cap d'epidemiologia de l'Hospital Vall d'Hebron

La doctora Campins alerta que els hospitals no poden aguantar el ritme actual d'ingressos per covid i veu necessàries restriccions més dràstiques, com ara un confinament total, per afrontar una situació que veu molt preocupant

Entrevista Magda Campins

Marc Font
BARCELONA

La segona onada de la pandèmia de coronavirus s'ha accelerat enormement les darreres setmanes i ja tensiona de manera important el sistema hospitalari català. Magda Campins, cap de Medicina Preventiva i Epidemiologia de l'Hospital Vall d'Hebron, el més gran del Principat, es mostra convençuda que caldran mesures més dràstiques, com ara un nou confinament total, per intentar controlar una situació que molt probablement trastocarà l'activitat ordinària del centre. Atén telemàticament *El Quinze* dimarts, abans que el Govern anunciï noves restriccions.

Portem dues setmanes amb restriccions com el tancament de la restauració, i des de diumenge tenim toc de queda nocturn. Les mesures han estat insuficients?

Tot i que no es pot veure si realment han tingut impacte fins que passen 14 dies [justament es compleixen aquest divendres], tenim la sensació que les mesures no seran suficients, per l'increment tan exponencial que està tenint la corba. A més, s'està veient que hi ha una gran mobilitat de la població, amb trobades a cases particulars i sortides massives de gent els caps de setmana a parcs o espais naturals. Tot això, segurament, ha provocat que no hagin tingut l'impacte que esperàvem, perquè no s'ha reduït prou la interacció social. Amb l'increment d'ingressos [als hospitals] i, sobretot, de pacients a l'UCI, en quinze dies podem estar col·lapsats. I segurament la setmana vinent hauríem de començar a suspendre intervencions programades. Ja estem en una situació que visualitza que a curt termini hi haurà un col·lapse del sistema sanitari i, per tant, el que s'ha de fer són mesures més contundents.

Un confinament només de caps de setmana podria ser efectiu, o amb aquesta evolució podria quedar curt?

Pot ser efectiu si va acompanyat d'altres mesures. Sense res més, probablement no ho serà. Per exemple, s'hauria d'exigir a les empreses que hi hagués percentatges molt més alts de teletreball, per situar-nos per damunt del 30%, quan ara estem al 10%. Però això s'hauria de legislar i requereix el seu temps. Ja sabem que les escoles no contribueixen de manera important a la transmissió, però els alumnes més grans poden transmetre més i potser a la secundària es podria fer escola virtual. També hi ha les activitats extraescolars, que et trenquen els grups bombolla. Són elements que estan damunt la taula i s'estan valorant perquè podrien acompanyar un confinament de cap de setmana.

S'ha d'assumir que en cap cas es pot descartar un confinament domiciliari com el del març i l'abril?

No, no es pot descartar en absolut. I crec que del que estem parlant ara és del preludi d'un confinament total. Potser serà d'aquí a una setmana o deu dies com a molt, perquè no podem aguantar. Les mesures que s'han de prendre han de ser molt contundents i s'han d'aplicar de forma immediata, perquè l'efecte no es veu fins al cap de quinze dies, i no podem veure què passa perquè ja arribarem tard. Per tant, si no són tan contundents com el confinament total i no es redueixin prou les interaccions socials, no vaig més enllà de deu dies que s'hagi d'adoptar un confinament total.

Durant l'agost i el setembre va haver-hi una certa estabilitat elevada, amb al voltant d'un miler de casos al dia a Catalunya, però les darreres dues setmanes les xifres s'han disparat. L'ha sorprès aquest creixement tan ràpid?

Sincerament, no m'ha sorprès. Durant l'estiu, els casos que teníem eren de persones joves, que ens preocupen menys perquè presenten quadres clínics lleus amb poques complicacions, i això no impacta en el sistema sanitari. Però la por que teníem era quan aquestes persones tornessin a la feina i interactuessin amb persones més grans, perquè aleshores sí que impactaria en el sistema sanitari, i això és el que estem veient ara. Si el nombre de casos s'hagués incrementat a expenses de gent jove, no tindríem aquest problema, però és que ho ha fet amb persones més grans. Al setembre els pacients ingressats tenien entre 40 i 45 anys, i ara la mitjana d'edat és d'entre 60 i 65, amb situacions més greus i més necessitat d'UCI. Ingressen més persones perquè hi ha gent contagiada més gran, i com que n'ingressen més, hi ha més gent a l'UCI.

Tot i que hi ha excepcions a nivell mundial, la majoria de països de l'Europa occidental viuen situacions similars, amb desenes de milers de casos al dia. Es pot dir que ha fallat alguna cosa?

Més que el que ha fallat, el que estem veient és que realment el fred afecta. D'una banda, perquè les persones estan més en espais interiors i, de l'altra, perquè el virus sobreviu molt més i és més transmissible en ambientsfreds que quan fa calor. Aquests dos elements poden explicar aquest increment tan important que hi ha a tot Europa. És cert que a Espanya es va fer una desescalada molt ràpida, sense esperar quinze dies entre fase i fase, i no hi havia un volum suficient de rastrejadors per aturar els brots quan els començàvem a veure, però països on això ho han fet millor, com ara Alemanya o Itàlia, ara també tenen un increment important de casos.

Per tant, el que va fallar a l'estiu no és l'únic que explica aquesta situació.

Quina és la situació que hi ha ara mateix a la Vall d'Hebron, l'hospital més gran de Catalunya?

Amb dades de dimarts a les 8 hores [el dia en què va fer-se l'entrevista], hi ha 34 pacients de covid a l'UCI i 135 ingressats a planta. Si només mirem la capacitat habitual de l'UCI, perquè a la primera onada vam multiplicar-la convertint molts espais, tenim 56 llits. Per tant, en tenim més de la meitat ocupats per covid. Hi ha molts altres tipus de pacients que necessiten anar a l'UCI, però arribarà un moment que no podrem continuar fent l'activitat quirúrgica habitual, perquè tindrem els llits ocupats. Això indica que s'han d'obrir més llits i s'hauran de tancar quiròfans per poder-los convertir en àrees d'UCI. Tot és una cadena i realment és un problema important, no només per al que és la feina del dia, sinó també per als pacients. Per donar suport als pacients de covid estem deixant d'atendre pacients que tenen altres patologies i que realment també s'hi juguen la seva qualitat de vida, i també s'està accelerant la mortalitat per altres causes.

Ara mateix estem amb xifres de letalitat força més baixes que en la primera onada. És perquè els pacients són més joves o està lligat al fet que es coneix millor la malaltia i han après com tractar-la?

És un mixt. Per una banda, hi ha el tema de l'edat i, per l'altra, hem après a tractar la malaltia. Encara que no tenim un tractament que realment hagi demostrat ser efectiu [per aturar-la], sí que sabem tractar-ne les complicacions importants. Per exemple, la dexametasona, els corticoïdes, s'ha vist que realment milloren molt el pronòstic del patient. Una altra de les

complicacions importants són les trombosis, i ara ja es donen anticoagulants per evitar que se'n facin.

Per tenir una vacuna efectiva i que pugui administrar-se massivament encara falten molts mesos. Treballen amb algun horitzó temporal?

En aquests moments pensar que podem tenir les primeres dosis de vacuna abans del 2021 crec que és molt utòpic. Hi ha molts projectes en marxa i n'hi ha alguns que estan molt accelerats i poden disposar de resultats abans de final d'any, però després ve el procés que l'Agència Reguladora del Medicament l'autoritzi i es faci tota la producció. Probablement arribaran un gran nombre de dosis el primer trimestre del 2021, i s'estan dissenyant unes estratègies per prioritzar els grups diana, que són els grups més vulnerables, com ara les persones de les residències, la gent gran o el personal sanitari, pel risc de contagi. Però més enllà d'això, fins a finals del 2021 no veig que se'n pugui tenir un volum important per poder vacunar un percentatge alt de la població.

Amb els mesos que portem de pandèmia ja sabem que la covid pot deixar seqüeles importants, fins i tot a nivell de mobilitat. Els casos més greus són evidentment les persones que han passat per l'UCI, que han tingut una covid molt severa. Per una banda, per efecte de la pneumònia i tota l'afectació pulmonar poden tenir un risc alt de fer una fibrosi pulmonar. I això crea dificultats a l'hora de fer determinades activitats, com l'esforç físic. I, a més, la fibrosi pulmonar pot anar evolucionant al cap dels anys, i el gran temor és que aquestes persones poden requerir fins i tot un trasplantament pulmonar, perquè la seva capacitat pulmonar es vagi deteriorant cada vegada

"Si no es redueix la interacció social, en no més de 10 dies caldrà un confinament total"

"Per donar suport als pacients de covid estem deixant d'atendre altres patologies"

"És molt utòpic pensar que podem tenir les primeres dosis de vacuna abans del 2021"

HOSPITAL VALL D'HEBRON

Entrevista Magda Campins

més. Ara s'estan fent estudis i seguiments, perquè encara és massa aviat per saber-ho, però sembla que pot ser important. L'altra qüestió és l'afectació muscular. Les persones que han estat a cures intensives durant setmanes es queden amb una atròfia muscular molt important, i en alguns casos han de tornar a aprendre a caminar. I això requereix temps. Altres persones tenen també problemes d'agilitat mental, amb dificultats en la capacitat de concentració i per poder fer la feina que estaven fent abans. Aquestes són les seqüeles més importants.

Tot plegat ha evidenciat la importància de tenir un sistema de salut pública robust. Seria cabdal reforçar la prevenció?

És bàsic. Que tinguem una salut pública potent és importantíssim, ja no només per quan hi hagi pandèmia, sinó perquè la vigilància epidemiològica ens serveix per poder detectar les malalties i poder-les tractar de forma precoç. Clàssicament, la nostra salut pública no ha tingut recursos, i no només els darrers anys per les retallades. I això ha fet que Espanya sigui un país en què sembli que hem fet les coses més malament, i sí, ha estat així, perquè la salut pública no estava pressupostada i tothom s'ha espavilat una mica per la seva banda. No hem tingut aquest lideratge de salut pública ni les eines importants per fer un seguiment de la malaltia i la vigilància epidemiològica, i s'ha actuat sempre al darrere del virus. La vigilància de casos i el rastreig és una activitat típica de salut pública i s'ha tardat setmanes abans no hi ha hagut un nombre prou elevat de persones per poder fer el rastreig. Això hauria d'haver estat planificat, hi hauria d'haver hagut plans preestablerts sobre què s'ha de fer en

cada situació, i que es puguin posar en marxa aquestes eines de forma ràpida.

El personal sanitari porta mesos amb una tensió i una càrrega de feina enormes. Com estan a nivell anímic i físic?

Estem molt cansats i també una mica decebut, perquè hi ha una part de la ciutadania que sembla no ser conscient de la situació en què estem. Hi ha una part important de falta de responsabilitat i de solidaritat ciutadana. I això ens fa més mal. Seguirem treballant i donant tot el que puguem, però és allò que tothom podria col·laborar una mica més. Perquè no només han d'actuar els polítics posant mesures i els sanitaris atenen els pacients, sinó que és responsabilitat de tots. Però hi ha molta gent que no ho fa. També aquesta situació de cansament fa que ara ja no es faci la mateixa pinya que durant la primera onada i no hi hagi la mateixa col·laboració. Hi ha gent que està cremada, sobretot la que ha estat més a primera línia, que ha hagut de viure una situació molt dura, enfrentant-se a la mort cada dia. I aquest dramatisme també passa factura.

"No hem tingut les eines per fer un seguiment de la malaltia; hem anat sempre darrere del virus"

"Ens fa mal la falta de responsabilitat i de solidaritat d'una part de la ciutadania"

La doctora Magda Campins –a la dreta–, durant una roda de premsa.

Confinament municipal els caps de setmana

El Govern també ordena el tancament perimetral de Catalunya dues setmanes i suspèn les activitats culturals, esportives i extraescolars

M. F. R.
BARCELONA

Els mals presagis que apuntaven les xifres de fa uns dies han esclatat la darrera setmana i l'expansió de la segona onada de la pandèmia de covid s'ha accelerat exponencialment a Catalunya. Com a conseqüència, el Govern, via Procicat, ha pres noves mesures restrictives, que van confirmar-se aquest dijous i que impliquen un confinament perimetral de tot Catalunya durant dues setmanes. La mesura s'intensifica els caps de setmana, ja que des de les 6 hores de divendres fins a les 6 hores de dilluns els ciutadans no podran sortir dels seus municipis respectius.

A més, també s'han suspès les activitats culturals, les extraescolars i els entrenaments esportius, i s'ha ordenat el tancament de gimnasos, centres comercials –excepte els establiments dedicats a productes de primera necessitat– i comerços de més de 800 m². A banda, es manté el tancament de bars i restaurants –que només poden servir menjar per emportar-se– i el veto a les competicions esportives amateurs i de base. Totes les mesures s'allargarán un mínim de 15 dies, quan se'n valorarà l'impacte per decidir relaxar-les, intensificar-les o mantenir-les. En paral·lel, diumenge va entrar en vigor el toc de queda entre les 22 h i les 6 h, després de l'aprovació de l'estat d'alarma per part del Govern espanyol. La intenció és aplanar la famosa corba, davant d'unes xifres que, en paraules de la consellera Alba Vergés, “són insostenibles” i ja estan tensionant el sistema hospitalari. De fet, el Govern estudiava

un confinament domiciliari total o els caps de setmana, però les competències delegades amb l'estat d'alarma no li permeten decretar-los sense l'autorització de l'Executiu espanyol.

Aquesta setmana s'han acumulat diversos rècords des de l'inici de la pandèmia, com el risc més alt de rebrot –s'han superat els 900 punts, quan a partir de 100 és elevat– o el nombre de positius diaris, amb diverses jornades per damunt dels 5.000 casos. La velocitat de transmissió es manté en nivells preocupants –per damunt de l'1,3–, tot i presentar una certa tendència a la baixa. Això significa que cada 10 persones en contagiencien 13. El més preocupant, però, és el creixement gairebé desbocat dels ingressos hospitalaris, que superen els 2.400, amb més de 400 persones a l'UCI. En tres setmanes, els números gairebé s'han triplicat i ja hi ha més llits de cures intensives dedicats a covid que a altres patologies.

Els comerços de més de 800 metres no podran obrir, com bars i restaurants

Els ingressos s'han accelerat: més de la meitat de les UCI són per a pacients covid

Actualitat Coronavirus en España

Catorce comunidades en riesgo alto de rebrote

Navarra tomó la medida más drástica limitando los contactos solo a convivientes. Madrid, con el mismo riesgo, no se ha posicionado

**Beatriz Asuar
Alberto Sicilia**
MADRID

El fin de semana pasado fue el segundo consecutivo de récords de contagios. La alarma crece. "La pandemia está evolucionando muy desfavorablemente en España", reconoció Fernando Simón, el director del Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias Sanitarias (CCAES), en rueda de prensa el pasado lunes. Los números por sí solos asustan: 5.217 casos diagnosticados el domingo y 104.322 en la última semana. Y 628 fallecidos en los últimos siete días.

Pero la evolución es casi peor. Desde la semana pasada, la guía del Ministerio de Sanidad marca con indicadores comunes el nivel de alerta de cada comunidad autónoma. Se ha establecido un semáforo con cuatro niveles de riesgo más la *nueva normalidad*. La semana pasada ninguna región se situaba ya en la *nueva normalidad* ni en el nivel de riesgo bajo. Con los datos del pasado lunes y, según los cálculos de *Público*, ya había doce comunidades, más Ceuta y Melilla, en riesgo alto o extremo.

A medida que iba avanzando el lunes, más comunidades autónomas fueron ordenando cierres perimetrales en toda su región, por provincias o en pueblos. Más allá del toque de queda extendido por todo el país, los gobiernos autonómicos anuncianban estas medidas que limitaban la movilidad de unas regiones a otras. La comunidad que tomó la medida más drástica fue Navarra que, además de restricciones de entradas y salidas del territorio foral, restringió los contactos únicamente a convivientes. La Rioja, Euskadi, Aragón y Asturias también

anunciaron los cierres perimetrales de sus comunidades. Canarias es la única comunidad en la que no han empeorado los datos drásticamente. "Prácticamente todas están en una situación de riesgo muy alto o alto, a excepción de Canarias. Esto quiere decir que tenemos que aplicar medidas fuera de las habituales", ampliaba Simón.

La evolución de la epidemia

Al número de casos detectados por cada 100.000 habitantes durante los últimos 14 días se le denomina *incidencia acumulada* y es uno de los principales indicadores

para seguir el estado de la pandemia. En el primer gráfico se puede observar un ranking de la incidencia acumulada en las diferentes comunidades autónomas con los últimos datos publicados. Navarra, Melilla y Aragón se han disparado durante las últimas semanas, llegando las dos primeras a una incidencia por encima de 1.000. Se puede observar también la enorme heterogeneidad geográfica de la pandemia en nuestro país: la incidencia en las islas Canarias está por debajo de 100.

En términos de incidencia acumulada, Navarra lleva varias semanas presentando

la situación más preocupante. Durante el verano, la Comunidad Foral siguió una evolución muy parecida a la del resto del país, pero a mediados del mes de septiembre se disparó, y Navarra se convirtió en la primera comunidad autónoma que superaba el nivel 1.000. Los últimos datos publicados indican que la pandemia sigue empeorando en la región.

Las hospitalizaciones

El número total de hospitalizados por covid es probablemente el indicador más preciso sobre el estado de la pandemia. A diferencia de la *incidencia*, el número de hospitalizados no depende del número de test que se hagan. Los ingresados son los que son: es un número casi imposible de manosear y, además, esta información la proporcionan directamente los hospitales sin pasar por ninguna Administración política.

En el segundo gráfico, se puede observar cómo en las últimas dos semanas se ha disparado la velocidad a la que crece el número de personas ingresadas. Y el problema es que este rapidísimo incremento empieza ya en un nivel altísimo. Si no se frena de manera inmediata esta curva, el sistema sanitario quedará colapsado en cuestión de pocas semanas.

Un indicador que muestra la presión sobre los centros hospitalarios de cada comunidad es el número de personas ingresadas por cada 100.000 habitantes. De nuevo, Navarra, Castilla y León, Melilla y Aragón presentan las situaciones más preocupantes. Destaca también la posición de Madrid, que durante muchas semanas había liderado este ranking [y que ahora ocupa la quinta posición].

Qué implica el confinamiento nocturno en Catalunya

De 22.00 h a 6.00 h no se puede circular por la calle, a excepción de:

- ✓ Asistencia sanitaria urgente.
- ✓ Ir a la farmacia para realizar compras urgentes.
- ✓ Ir y regresar del trabajo, con certificado de empresa, si no es posible teletrabajar.
- ✓ Desplazamiento de personal acreditado para servicios esenciales, sanitarios y sociales.
- ✓ Cuidar a personas mayores, menores, dependientes o con discapacidad por motivos inaplazables.
- ✓ Actuación urgente ante órganos judiciales.
- ✓ Retorno de un viaje al lugar de residencia habitual.
- ✓ Retorno al domicilio de centros educativos y de sus actividades culturales, recreativas y de espectáculos públicos.
- ✓ Salida de mascotas solo de las 4 a las 6 horas.
- ✓ Otras causas de fuerza mayor o necesidad justificada.

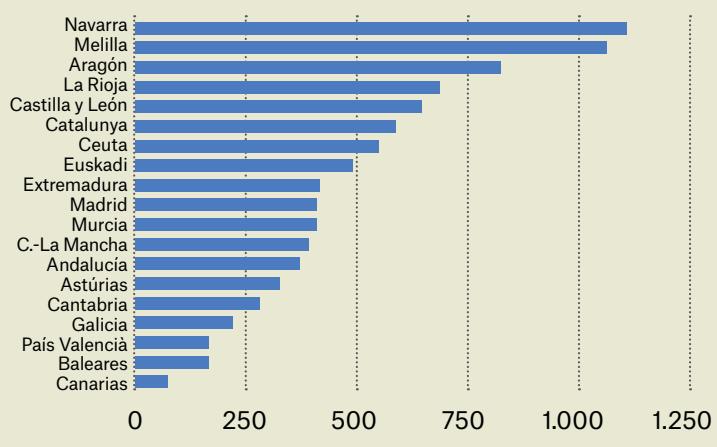
Horarios de cierre

21.00 h
Comercio y actividades no esenciales

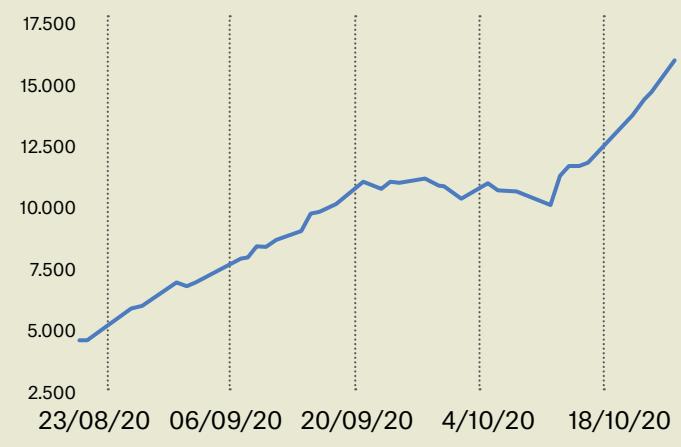
22.00 h
Actividades culturales

Navarra, Castilla y León, Melilla y Aragón, las que más ingresados en hospitales tienen

1) Incidencia acumulada en los últimos 14 días

2) Hospitalizados por covid-19 en España

Actualitat Impacte del coronavirus

A dalt, una aula de la Facultat d'Economia i Empresa de la UB. A la dreta, dues voluntàries de la Creu Roja en la campanya de sensibilització contra la covid destinada als joves.

Generació covid: joves més precaris i sense vida social

Són un dels col·lectius més afectats en l'àmbit laboral per la crisi, agreujada per la precarietat estructural. Les restriccions en l'oci i l'aïllament provoquen malestar per la falta de vida social

Emma Pons Valls
BARCELONA

La joventut és un dels col·lectius que pateix els efectes mèdics de la covid-19 de forma més lleu –la qual cosa no vol dir que no hi hagi casos greus–, però en paral·lel ha estat una de les principals víctimes de la frenada econòmica provocada per l'emergència sanitària. “Aquesta situació ha començat a perjudicar els col·lectius que estaven pitjor, i portàvem dècades dient que els joves patien una precarietat molt greu”, afirma el sociòleg Joffre López Oller. A més, les restriccions en l'oci, amb el tancament de les sales de concerts i discoteques freqüentades sobre-

tot pels joves, la clausura provisional de bars i restaurants i ara el confinament nocturn, que tampoc permet disposar de l'espai públic per trobar-se, han tallat de forma radical la vida social, vital en aquesta etapa de la vida. Unes mesures a les quals cal afegir l'aïllament derivat del teletreball i la universitat a distància.

“Tinc 24 anys i és la segona recessió econòmica que m'ha tocat viure. Encara no m'he pogut emancipar. Parlem molt de les dades, però poc de com ens afecten a nivell vital”, apunta Guillermo Chirino, president del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC). Les dades a què fa referència són, per exemple, que la mitjana d'edat per independentitzar-se a l'Estat sigui de 29 anys. O que mentre que els salariis havien pujat un 7,5% entre el 2008 i el 2017 en general, per als joves s'havien reduït un 14%.

La precarietat dels joves menors de 30 anys no ve de nou. Joffre López Oller, autor de l'informe del CNJC *Joves i covid-19: l'impacte de la crisi en la precarietat del jovent*, explica que les dificultats per incorporar-se al món laboral i les condicions precàries generen “la impossibilitat de tirar endavant certs projectes individuals”. Això acaba endarrerint processos com la formació d'una família, per exemple.

Mònica Alberch, de 24 anys, és criminòloga i va trobar la primera feina en el seu sector en plena desescalada. Tot i tenir bones condicions, d'aquí a unes setmanes se li acaba perquè es tractava d'un contracte de sis mesos. “Per sort he pogut estalviar, però, amb la situació actual, les opcions per buscar feina se'ls limiten molt”, apunta. Precisament, la precarietat del jovent ve marcada per una predominància de con-

Una noia teletreballa amb un portàtil, una pràctica habitual els darrers mesos.

Malestar emocional i resiliència

El psicòleg Roger Ballesca, coordinador del Comitè d'Infància i Adolescència del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, recorda que, "per molt que es prolongui en el temps, [la crisi de la covid-19] és transitòria", motiu pel qual no hauria de tenir un impacte en el desenvolupament vital dels joves. El psicòleg expressa que una diferència fonamental entre els joves i els adults de més edat és que els primers fan una "vida més grupal" que no familiar. Per això, "l'aïllament té un impacte més gran en els joves, però alhora, tenen més capacitat d'adaptació".

tractes temporals, de curta durada i de temps parcial; i una terciarització de l'ocupació—més del 80% de joves treballen en el sector serveis, segons l'informe del CNJC-. Els llocs de treball que ocupen els joves són, a més, els més prescindibles.

Paula Carreras és periodista, té 26 anys i és una de les quatre presentadores del *podcast millennial Gent de merda*, que tracta, precisament, d'aquesta generació travessada per la precarietat. "Si tenim una cosa, és que hem patit tants canvis i tan ràpid que som capaços d'adaptar-nos al moment. Les feines no ens duren, els pisos no els podem pagar... Però ens adaptarem i ens espavilem", afirma. El fet de no tenir la carrera professional formada, del tot o gens, multiplica l'efecte de la crisi, segons Carreras. "Són impediments en un camí que tot just estem començant, ens tocarà reinventar-nos i assumir que tot és volàtil i canviant", assenyala.

L'aïllament provocat pel teletreball i la universitat a distància impacta en els joves, acostumats a tenir molta vida social. El periodista Joan Burdeus escrivia fa uns dies un article en què deia que el teletreball "perjudica més" aquest col·lectiu per la manca d'estímuls i la poca capacitat de fer contactes que se'n deriva, contraproduent en una etapa de formació. A més, l'entorn digital impedeix crear un sentiment de grup. Per això Burdeus subratlla la importància de "polititzar la presencialitat" i reivindicar-la

com un dret: "Cal pensar en l'espai en clau política, i no com una comoditat".

La Mònica ha teletreballat durant gairebé tot el seu contracte. Veu positiu l'estalvi de temps en desplaçaments, però assenyalà les dificultats per disconnectar: "Treballo al mateix lloc on estudio i on dormo". A més, les limitades opcions d'oci, sobretot des del tancament de bars i restaurants, no ho facilita: "Al final només podem treballar", lamenta. Tot plegat està afectant la seva motivació i també assegura que des de fa poc té episodis d'ansietat.

Un altre capítol són els estudiants que han començat aquest any la universitat. És el cas de la Isabel Domingo, que només va anar cinc dies a classe abans que tota la docència es tornés a fer en línia. "Només he conegut dues personnes", lamenta. Seguir les classes des de casa, i més tractant-se del primer curs, es fa feixuc. "Estem en grups de Whatsapp, els contactes els tenim tots. Però no ens podem veure", assenyala.

La limitació de l'oci impedeix conèixer gent nova i tenir noves relacions sexoafectives. "Els amics que tenen Tinder l'estan utilitzant molt més; només hi ha aquesta via si vols lligar", explica la Mònica. Judit Turón fa servir l'app per conèixer gent, però apunta que ara cal passar més filtres abans de decidir-se a quedar amb algú: "Tho penses molt més, perquè no vols confinar-te a la mínima". Les cites també són

més estranyes. La primera impressió, amb mascareta, i sense saber com saludar. "El primer *feeling* no és el mateix", diu. Això s'emmarca en un moment canviant per a totes les relacions. Per la Judit, no es pot parlar d'una generació que tindrà parella més tard, perquè al cap i a la fi hi ha gent que ja en tenia, però sí que creu que la gent soltera ho estarà durant més temps.

Els últims mesos els joves han estat en el focus per la incidència del virus en aquesta franja d'edat. Els consultats apunten que, més enllà que hi hagi comportaments reprovables, no es pot generalitzar i criminalitzar tot el col·lectiu. "Hem vist la nostra precarietat augmentada i accentuada, i a sobre se'ns estigmatitza", critica Guillermo Chirino, que subratlla la participació juvenil en l'impuls de xarxes de suport i en l'educació en el lleure. Això, assegura, no ve de nou. "Abans era la generació *nini*, ara la generació del *botellón*. Al final, als joves sempre se'ns menysté, i això té molta relació amb el fet que s'hagi normalitzat la precarietat i la infantilització", afirma.

Tant ell com Paula Carreras apunten a la relació que té això amb el fet que els llocs de poder estiguin copats per la generació dels pares, o *boomers*, en termes anglosaxons. "Hi ha una falta d'empatia important. Tots els polítics són *boomers*, sembla que oblidem de seguida la seva etapa com a joves", apunta la periodista. "Els joves tenim clar que el futur serem nosaltres qui l'ocuparem", afageix, i ho vincula amb la necessitat que se'ls tingui més en compte. La solució passa, per Chirino, per "teixir xarxa i fer col·lectiu". Nascuts i criats durant la globalització, els *millenials* han estat socialitzats en l'individualisme. "Ens han educat per fer-nos creure que els fracassos són personals, en lloc d'un sistema que ens fracassa com a generació". L'articulació d'una resposta col·lectiva està tenint èxit, i un exemple és el moviment Fridays for Future per denunciar l'emergència climàtica, conclou Chirino.

La precarietat és un fre a l'emancipació: la mitjana d'edat per marxar de casa està en els 29 anys

Les restriccions en l'oci provoquen malestar i dificulen conèixer gent nova i lligar

Lamenten que se'ls estigmatitzi: "Abans era la generació 'nini', i ara, la del 'botellón'"

Actualitat Efectos psicológicos

Recuperarse de un duelo sin abrazos: la muerte en pandemia

En vigencias del primer Día de los Difuntos en época de coronavirus, varios expertos recomiendan a las autoridades humanizar los decesos y aconsejan a la población alternativas para hacer que el duelo no sea tan duro si vuelven las restricciones más severas

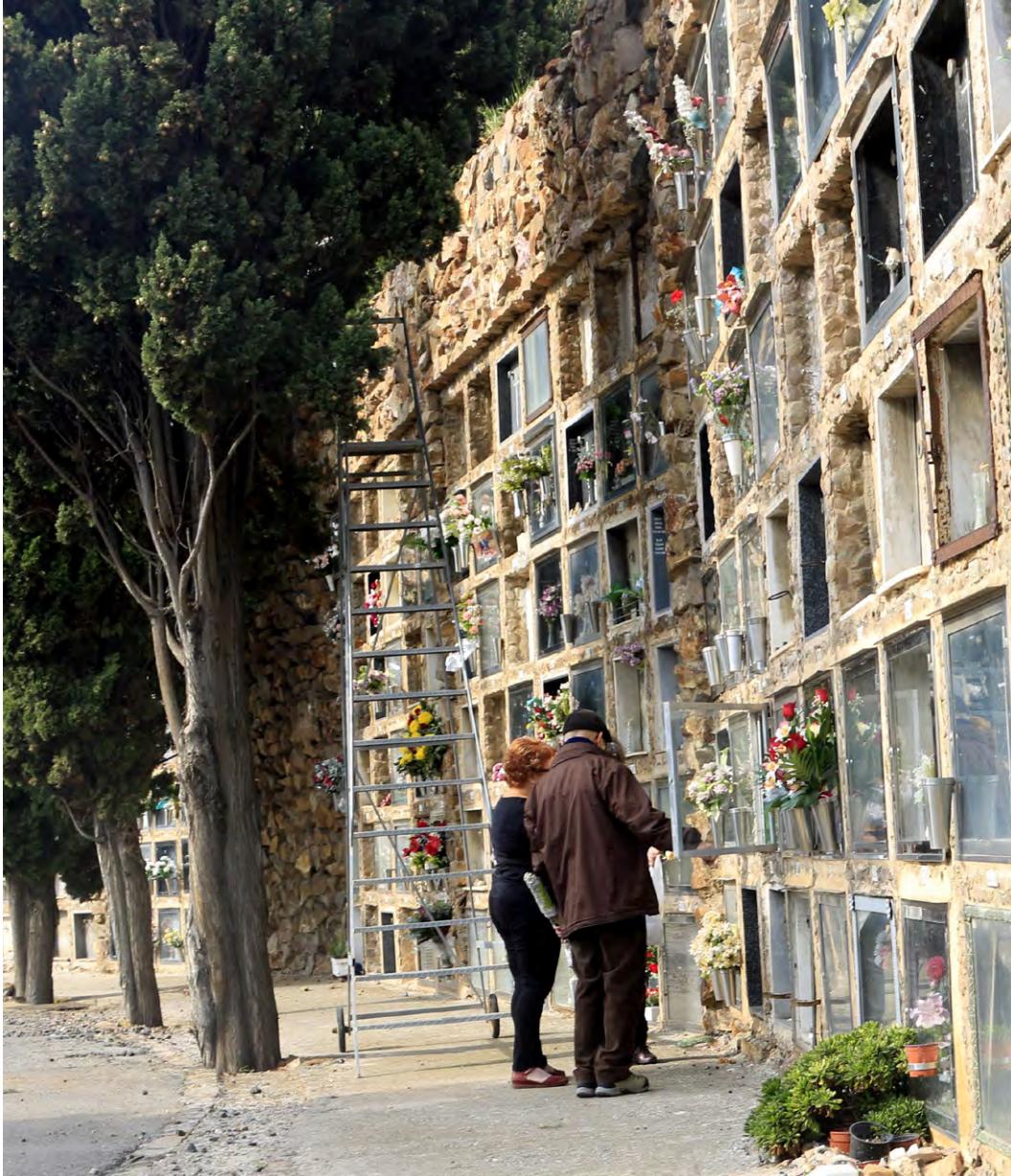
Una mujer mayor visita la tumba de su marido en el cementerio municipal de Palamós, una escena habitual en la celebración de Todos los Santos.

Paula Ericsson Navarro
BARCELONA

En vigencias del primer Día de los Difuntos y de la festividad de Todos los Santos en plena pandemia –se celebra el domingo–, se agudizan los factores emocionales en torno a las dificultades que el coronavirus plantea para afrontar la muerte. Los fallecidos por el virus en Catalunya no solo son cifras: miles de amigos y familiares se quedaron sin poder despedir a sus seres queridos en los meses más duros del confinamiento. Sin olvidar que las restricciones también afectan a los familiares de los difuntos por otras patologías.

Este fue el caso de Paula, una chica de cara angulosa y mirada inteligente que perdió a su abuelo, que murió de leucemia el 29 de marzo y a quien no pudo enterrar hasta el 30 de mayo. “Era la primera vez que se me moría alguien tan cercano”, explica a través de una pantalla. Vivimos en una cultura donde se nos esconde la muerte, donde hablar de ella es tabú, pero el coronavirus ha hecho que sea más real. “La vida nos ha dado la oportunidad de ver que la muerte existe de verdad y que no te alcanza en orden cronológico de nacimiento”, reflexiona la coordinadora del Grup de Treball de Dol i Pèrdues del Col·legi Oficial de Psicología de Catalunya, Begoña Elizalde.

La madre y los tíos de Paula se pudieron despedir de su abuelo, porque al no tener covid-19 podían ir a verlo, pero muchas familias de enfermos de coronavirus no tuvie-

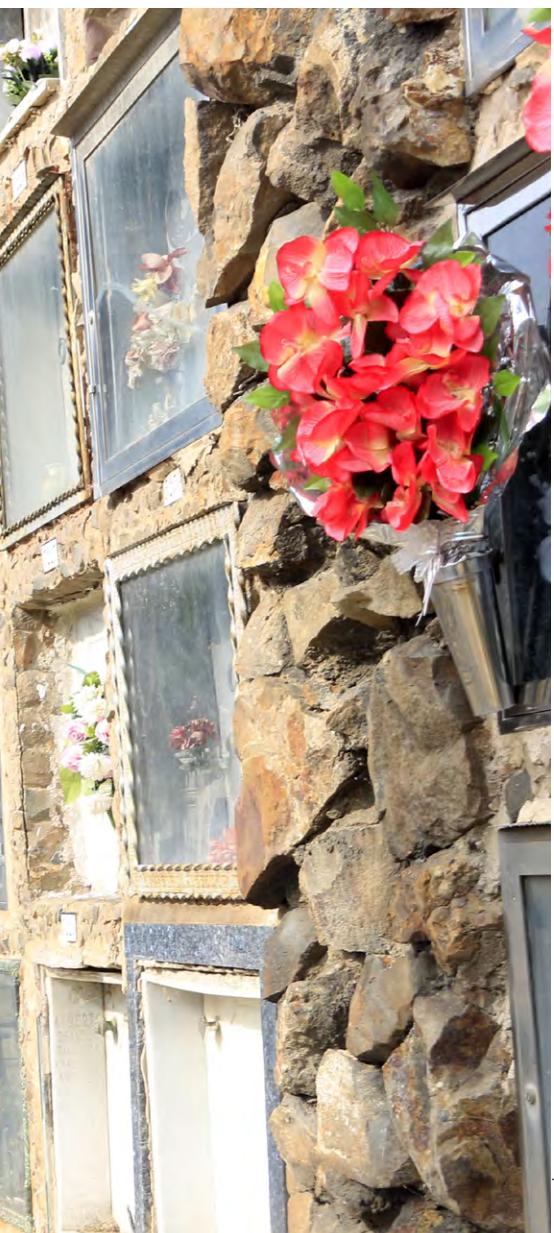
Una familia visita a un ser querido difunto en Montjuïc el día de Todos los Santos.

Alternativa virtual a las ceremonias

Frente a unos meses que se prevén complicados, los profesionales proponen varias soluciones. Cuando no se pueda hacer una ceremonia presencial, la enfermera Teresa Cerezo, del Hospital Quirón, recomienda hacer reuniones familiares por videollamada, poner música y una vela para honrar al ser querido que haya fallecido. “La tecnología es una aliada”, apunta la experta en duelo. De hecho, en Mémora también han adaptado sus servicios: desde contratos que se firmaron por teléfono hasta velatorios con muros virtuales donde los familiares, amigos y conocidos pueden ir colgando contenido para que las personas que puedan estar presentes en el tanatorio vean fotografías, vídeos y textos que recuerden al difunto.

ron esa suerte. Eso aumentó el sentimiento de culpa, de no haberse despedido como es debido, de no haber hecho lo posible por esa persona en vida. “Aunque había una norma externa, la gente tiene la sensación de que le falló a esa persona. La imaginación es libre y proyectamos el sufrimiento que creemos que tuvo, lo que no se puede comprobar porque no estuvimos allí”, señala Elizalde. Para frenar la culpa, en el Hospital Quirón hay un área de enfermería especializada en el duelo desde 2009. Teresa Cerezo Martínez, enfermera de esa área, relata que, sobre todo en esta época y en el caso de las muertes súbitas, reúnen a la enfermera que estuvo con el paciente, a los familiares y a una especialista para resolver todas las dudas: “Pueden hablar con la enfermera de lo último que dijo, de cómo pasó sus últimos días... Se sienten mucho más aliviados de su dolor”. Además, tienen un servicio de seguimiento con los familiares. Hacen reuniones –sobre todo virtuales– para ver si su salud emocional es estable.

Las restricciones hicieron que muchas familias no pudieran velar a sus muertos

LARA FIGUERAS/ACN

Begoña Elizalde:
“Aunque había normas externas, la gente siente que le falló a esa persona”

Un duelo mal gestionado puede saturar todavía más los servicios de atención primaria

hasta después de muchas semanas. Además, en el caso de Paula, su familia tuvo que incinerar a su abuelo, quien era profundamente católico y quería ser enterrado. Debido a las medidas del momento, esto no se pudo llevar a cabo. “¿Cuánto respeto hemos podido tener por las creencias del duelo?”, se pregunta la psicóloga. Para ella, el problema no es tanto el deseo del difunto, sino el dolor que sienten los seres queridos al no poder cumplir “un deseo que

era realmente cumplible”. Ha habido profesionales de funerarias, sobre todo los tanatopractores, que en alguna ocasión han hecho la buena obra de poner en el ataúd el rosario o la foto que el familiar quería.

Otra de las consecuencias de aplazar las ceremonias es que, de alguna forma, el duelo se hace más largo. El director de comunicación de Mémora, Fernando Sánchez, asegura que la primera fase del duelo, la negación, “se combate visualizando la muerte”. “Aunque no nos guste, estar al lado de la persona difunta es darnos cuenta de la realidad”, defiende. En este sentido, Paula explica que, sin la ceremonia, sentía que la muerte de su abuelo “era una carpeta que no estaba cerrada”. “Cuando lo despedimos sí que tuve la sensación de decir: ‘Vale, hasta aquí’, recuerda. Esta falta de contacto físico hizo que muchas personas colgaran en Twitter o Instagram fotografías con sus fallecidos. Paula no sabía muy bien cómo reaccionar hacia esta necesidad de cariño virtual, mientras que Elizalde explica que las redes sociales pueden ser útiles para expresar el dolor de la pérdida, así como para visibilizar la muerte.

“Quitarnos la libertad de despedir a nuestros difuntos provoca un impacto emocional en cualquiera”, denuncia Sánchez. Por ello reclama que no se apliquen las mismas medidas al sector funerario que al sector cultural y se restrinjan los velatorios, ya que puede haber “costes sociales y emocionales irreparables”. También pide que el Procicat cuente con ellos tal como ha hecho recientemente el Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias Sanitarias.

El acompañamiento, importante

Una de las medidas que más dolieron del confinamiento fue la imposibilidad de compartir el duelo con los familiares. “Me faltaba no poder estar con mi familia, ir a ver a mi abuela, compartirlo con mis primos... La parte más humana”, lamenta Paula. De hecho, confiesa que se saltó el confinamiento y fue a ver a su madre. “No había vivido ninguna muerte, hacía videollamadas con mi madre y no podía soportarlo más. Necesitaba abrazarla”, explica. Elizalde considera normal esta reacción. “Esto ha sido terrible. ¿Cómo es posible no poder abrazarte con tu madre?”, critica. Para Cerezo, es importante que las Administraciones permitan las visitas a los enfermos. “Que entren dos para hacer el acompañamiento y algún ritual para lograr un duelo más saludable”, explica. Si no se hace un buen duelo puede haber consecuencias en la salud física y emocional: consumir más medicación o substancias adictivas, ansiedad, perder el apetito o pensamientos que generan insomnio. Esta somatización de un duelo mal gestionado puede, a su vez, saturar aún más los servicios de atención primaria. “Lo que facilita el duelo es la expresión de sentimientos, poner orden al caos emocional”, concluye.

Varias personas visitan a sus muertos en el cementerio de Cervera.

ACN

Los cementerios limitan el acceso en Todos los Santos

En Tarragona, Lleida, Mollerussa y Figueres han anunciado medidas para evitar las aglomeraciones

P. E. N.
BARCELONA

En un año donde solo el coronavirus se ha llevado 14.000 vidas en Catalunya en poco más de siete meses, las familias que quieran visitar a sus muertos el Día de los Difuntos y en la festividad de Todos los Santos tendrán restricciones para hacerlo. Pendientes de que la Generalitat ordene el confinamiento de fin de semana, varios ayuntamientos han anunciado medidas para que las personas puedan velar a sus difuntos sin causar aglomeraciones. Del mismo modo, el sector funerario catalán, agrupado en AsfunCat, llama a la ciudadanía a escalaronar las visitas para no sobrepasar el aforo. Para la enfermera especialista en duelo del Hospital Quirón Teresa Cerezo, la celebración de Todos los Santos en un año donde se han aplazado los velatorios por el coronavirus puede

servir para “expresar la pérdida”. Por su parte, la psicóloga Begoña Elizalde advierte de que la prohibición del acceso a los cementerios este día “provocará un daño tremendo”.

Horarios y aforos

En el cementerio de Lleida, donde el aforo será de 2.000 personas, el Ayuntamiento ha habilitado una aplicación para que la ciudadanía pida cita previa para acceder al recinto los días 30 y 31 de octubre y 1 de noviembre. En Tarragona, el cementerio ampliará el horario del 31 de octubre al 2 de noviembre: abrirá de las 9 a las 18 horas. Por otro lado, se limitará el tiempo de visita a 30 minutos y solo se podrá ir a la sepultura del ser querido. El Ayuntamiento de Figueres también recomienda visitas de media hora como máximo y establecerá un horario especial: los días 31 y 1 se abrirá de las 8 a las 18 hora. Como en el caso de Mollerussa (Pla d’Urgell), Figueres también habilitará varios accesos para evitar concentraciones.

En Lleida se ha habilitado una ‘app’ para pedir cita previa para entrar al recinto

Opinió

Cap a la muntanya russa: reflexions sobre la segona onada

El pati de l'escola Remolins de Tortosa durant un cribatge amb proves PCR als alumnes.

“Un cert pensament màgic ens havia assegurat que tot plegat es resoldria en un aplanament de la corba. Ningú va parlar de la muntanya russa, que és al que anem”

fecció –la famosa *r*– i la incidència de la infecció poblacional. En aquest sistema s’indicava clarament que, quan l’índex de risc de rebrot EPG arribava a 100, la situació era ingovernable. Era impossible seguir el rastrejament de tots els casos. Aquest índex ha anat pujant i la valoració s’ha anat estirant com un xicot. Quan era de 200, estàvem “molt preocupats”; a 400, “molt, molt preocupats”, i així anar fent. I davant d’això també hi ha actituds reprovables. Des dels responsables polítics que fan menys tests, i d’aquesta manera s’abaixen els indicadors, fins als experts que demanen tests PCR fins a l’extenuació, perquè com més en fem més ens acostarem a l’estàndard del 5% de positivitat ideal que marca l’Organització Mundial de la Salut. Uns tests caríssims, a 100 euros la unitat, mínim. A Catalunya ja n’hem fet dos milions. És a dir, que ja hem invertit 200 milions en tests PCR. Costa d’endevinar qui els pagarà. Uns tests que impliquen un esforç titànic de logística i de rastreig, impossible per a l’estructura de vigilància actual.

En definitiva, un cert pensament màgic ens havia assegurat que tot plegat es resoldria amb un aplanament de la corba. Ningú va parlar de la muntanya russa, que és al que anem.

L’esforç de vigilància epidemiològica només té sentit amb un índex de gravetat de 100. No demanem impossibles als nostres professionals! Quan s’arriba a aquest límit, el que cal fer és un altre tipus de mesura, molt més contundent. L’aturament dràstic de l’activitat, o confinament. Cal aturar

l’activitat de manera dràstica. No hi ha res més. I esperar que l’índex dava-li fins als límits tolerables per als sistemes de vigilància epidemiològica. Perquè això no és la bota de Sant Ferriol. Cal que quedí clar.

Per això cal aplaudir la fermesa amb que s’han pres les darreres mesures o abans el tancament dels establiments de restauració. I aquí he trobat a faltar una certa responsabilitat per part del gremi de restauradors, que ha fet els ulls grossos en deixar que els seus clients veiessin aquests establiments com un *lloc segur* i es permetés treure’s la掩ara com qui es treu la bufanda una nit gelada d’hivern en entrar al confort de l’escalfor.

Dins d’aquest confinament, cal també una visió política i cultural. Cal prioritzar. Com ara salvar la primària. Les escoles. L’esport. S’ha d’assajar. L’altra és salvar el comerç, i sobretot les llibreries, que ho han fet bé, que han fet els deures, com els teatres, els cinemes i els auditoris. Mentrestant, mascareta i mans, el *mantra* de les 3 m. Potenciar el teletreball...

I finalment la responsabilitat personal. Les reunions de coneguts i familiars cal restringir-les i fer-les en format reduït i amb mascareta. I cal deixar-se del suposat glamour dels tests antígenics i del temps de seguretat altrament màgics. Cal dir-ho alt i fort: els tests antígenics actualment no detecten les infeccions asimptomàtiques, o és que no s’està al cas dels experiments d’en Trump?

En definitiva, vigilància epidemiològica, sí, és clar, fins a un índex de rebrot de 100. Després, és inútil. Confinament. Davallada, i tornem a començar. I això durarà, més enllà de l’arribada de les vacunes, que arribaran quan arribaran i a qui arribaran, i tindran l’eficàcia que tindran. Sent optimistes, cal comptar almenys amb dos anys més de muntanya russa.

Estem en una pandèmia, volem invertir a estalviar morts i seqüeles. A aquestes altures no hem d’esperar a veure piles de morts als carrers per adonar-nos-en. Una mica més de responsabilitat ciutadana!

Pere-Joan Cardona

Investigador de l’IGTP i professor de Genètica i Microbiologia (UAB)

Maigrat tot l’enorme dispendi en programes de vigilància i la inversió multimilionària en tests PCR, ja tenim aquí l’esperada segona ona de la covid-19, com no podia ser d’una altra manera tractant-se d’un coronavírus. Ja no és només la suposada *incompetència* dels nostres polítics. Es tracta d’un fenomen generalitzat. Només Nova Zelanda i la seva posició estratègica se n’ha sortit. Com es pot explicar? Doncs fàcil, una fatídica combinació entre retrobament de diferents nuclis *bombolla* postvacacional, facilitat sobretot pel retorn a les universitats, amb el conseqüent entusiasme juvenil, reblat

per la mobilitat laboral i la sensació generalitzada de gravetat relativa. Total, els que són susceptibles que es protegeixin, i nosaltres anem fent i avall que fa baixada.

Arribats a aquest punt m’agradaria fer dues consideracions. Sobre la sensació generalitzada de poca gravetat, tenim el precedent de la grip. Ja fa anys que estem acostumats al collapse de les urgències i de les funeràries a l’hivern. La culpa sempre és dels altres. El Govern, que posi més llits. Total, la sensació de gravetat la viu una ínfima proporció de la població general, la que s’acosta físicament als centres sanitaris. La immensa majoria no experimenta aquesta sensació. No hi ha cotxes de les funeràries amunt i avall, no hi ha 100 milions de morts, com a la grip del 1918, ni s’ha mort dues tercera parts de la població, com a la pesta negra del segle XIV.

L’altra consideració és la de la guerra dels indicadors i la gestió de les expectatives. Aquí els professionals hem badat i molt. Gràcies a la gran tasca del grup Biocom-SC, de la UPC, es va generar un sistema d’alarmes basat en la taxa de multiplicació de la in-

Tribuna

Anestèsia general

**Laura
Pinyol**

Periodista

La segona onada de la pandèmia ha arribat amb més virulència de la que volíem creure, perquè els experts sempre van parlar d'una tardor complicada i l'amenaça del rebrot no ens l'hem tret de sobre ni durant l'estiu, quan tothom anhelava oblidar-se una mica dels mesos viscuts i relaxar les mesures de prevenció.

Durant aquest entremig d'aprenentatge, els governs, amb més o menys encert, amb més o menys dubitació, han anat prenent decisions sobre la marxa, en un assaig-error propi d'un temps de crisi, amb mesu-

res per definició impopulars. A ningú li agrada tancar bars i restaurants a ple estiu a Lleida. O haver de fer un tancament perimetral al Segrià durant quinze dies.

Davant d'aquestes accions més quirúrgiques, hi ha hagut dos tipus de comportaments, ambdós irresponsables, val a dir. El primer l'ha protagonitzat l'estira-i-arrosa constant entre el poder judicial i el poder executiu. De casos n'hi ha més d'un, però serveix d'exemple quan una jutgessa de guàrdia de Lleida va tombar la mesura del confinament al·legant que la Generalitat no tenia les competències per dictar-la. Perquè ja sabem que el virus no entén ni de territoris ni de competències.

L'altre té a veure amb l'actitud de molts ciutadans. Els que han celebrat que molts dels precs de prudència i reducció de l'activitat social no poguessin ser més que recomanacions. D'exemples també n'hi ha per triar i remenar. Des de les cues de sortida el cap de setmana que el Govern va de-

manar a les ciutats de l'àrea metropolitana que no es desplaçessin a les seves residències; els 460.000 vehicles que van decidir sortir durant el pont de la Mercè, malgrat les crides a no fer-ho; els milers de cotxes estacionats en parcs i vorals de carreteres els últims caps de setmana en els paratges naturals del Montseny, la Garrotxa o Sant Llorenç del Munt. Perquè, és clar, el Govern només podia fer suggeriments perquè la privació de les llibertats fonamentals només és possible amb la declaració de l'estat d'alarma. I, així, no passava res.

Bé, doncs ja tenim aquí l'estat d'alarma. I un toc de queda. I les llibertats individuals sota amenaça de coerció, perquè, ara sí, ja tenim un estat parapolicial per vigilar i castigar els ciutadans que no obeeixin.

Durant la primavera passada, l'estrategia de l'Estat –i apunto Estat perquè el govern central va copar les competències autonòmiques a través del decret de l'estat d'alarma– va ser convertir la covid-19 en una mena d'enemic invisible que calia combatre amb disciplina, patriotisme i coratge. Amb els valors acrítics de l'obediència que s'associen al soldat ras, la societat va ser tractada com una tropa, que aplaudia les divisions heroiques de la primera línia i preferia fer de policia de balcó que qüestionar-se les decisions paternalistes del Govern, encara que fossin contradictòries.

Aquesta adhesió a la causa comuna va deixar per a una ocasió més propensa preguntar-se si les decisions eren o no erràtiques i amb quina base es prenien. Els ciutadans van confinar-se, però podien anar a treballar; es limitava el dret de reunió, però es podia anar en transport públic ben aglomerats; van tancar les escoles, però no els centres productius encara que no fossin essencials. I vam passar de no portar mascareta a fer-la obligatòria.

Ara, el Govern de Pedro Sánchez ha après que el virus sí que entén de territoris i que potser serà més eficaç gestionar el nou estat d'alarma des de la proximitat, i seran els governs autonòmics els que l'executin.

“Venem temps difícils. Si els nostres drets fonamentals són minoritzats en defensa del bé comú i de la salut, convindrà explicar molt bé per què es pren cada decisió. Que no sigui fruit de l'atzar ni de l'ocurrència del moment”

Sigui com sigui, les noves restriccions i privacions de llibertat exigeixen esperit crític. Com es pot demanar responsabilitat als ciutadans que han de conviure amb un toc de queda mentre assisteixen atònits a la revelació que el ministre de Sanitat, Salvador Illa, entre molts d'altres –cent cinquanta per ser exactes, entre els quals, també, Pablo Casado–, va participar en un sopar per a l'entrega dels premis Los Leones d'*El Español*, durant la segona nit en què s'aplicava?

Com es pot demanar solidaritat per al compliment estricte de noves restriccions si els titulars de diferents departaments de la Generalitat sembla que es boicotegin els uns als altres per mirar qui surt més malparat de la gestió d'aquesta crisi?

Venen temps difícils. Si els nostres drets fonamentals són minoritzats en defensa del bé comú i de la salut, convindrà explicar molt bé per què es pren cada decisió. Que no sigui fruit de l'atzar ni de l'ocurrència del moment. Una de les exigències que la ciutadania ha de fer és que se'n deixin d'infantilitzar amb explicacions naïfs i bagues. Si s'han de fer sacrificis, que sigui a consciència i no amb la sospita que el que es busca és anestèsia general, una societat somorta que obeeix sense protestar. Perquè en les societats democràtiques la llibertat mai no és un bé prescindible. I farem bé d'alcarrer la veu i posar les coses en dubte abans de, només, callar i acatar.

El dibuix de l'Eneko

Actualitat Represión

‘Operación Volhov’, nueva ofensiva contra el independentismo

Una macrooperación policial sobre la financiación del Procés, Tsunami Democràtic y una rocambolesca trama rusa comporta detenciones e imputaciones a 21 personas, entre ellas expolíticos y empresarios como Xavier Vendrell, David Madí y Oriol Soler

Ferran Espada
BARCELONA

Volhov, una ciudad y un río rusos donde la franquista División Azul libró una batalla en alianza con los nazis en la Segunda Guerra Mundial, es el nombre elegido por la Guardia Civil para la última macrooperación judicial y policial contra el independentismo. La operación se ha saldado con 31 registros en ocho municipios de Barcelona y Girona, y afecta a entre 20 y 30 imputados, de los cuales ayer quedaban una decena detenidos en dependencias policiales a la espera de pasar hoy viernes a disposición del juez Joaquín Aguirre del juzgado número 1 de Barcelona, que dirige el caso. Un juez conservador, antiindependentista y que tiene fama de abusar de las detenciones preventivas.

Los imputados son empresarios, algunos de ellos con trayectoria en política vin-

culados a JxCat y ERC, altos cargos del Departament d’Educació y personas sin significación pública. Entre los más destacados están el exconseller de Governació y exsecretario de Organización de ERC Xavier Vendrell; el exsecretario de Comunicación del Govern en época de la presidencia de Jordi Pujol, y hombre de máxima confianza del expresident Artur Mas, David Madí; el editor Oriol Soler; el presidente de la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes, Xavier Vinyals; o el historiador y jefe de la oficina del expresident de la Generalitat Carles Puigdemont, Josep Alay. Los tres primeros participaron en el grupo de asesores del Govern Puigdemont-Junqueras durante 2017 conocido como el *estat major* para la organización del referéndum. Se les imputa delitos de malversación, prevaricación y blanqueo de capitales.

El objetivo de la operación sería buscar pruebas sobre la presunta financiación irregular del Procés independentista vía subvenciones de la Generalitat y también de la estructura del president Puigdemont

en Bruselas. Por otra parte, se buscaría la conexión de algunos de los implicados con Tsunami Democràtic, organización que convocó grandes protestas como la ocupación del aeropuerto contra la sentencia del 1-O. Y también se apunta a una rocambolesca conjura de los independentistas detenidos con el Gobierno ruso para la desestabilización del Estado español y una hipotética invasión militar rusa para apoyar la independencia de Catalunya con el envío de 10.000 soldados. Una extraña conclusión que la Guardia Civil extrae de una conversación telefónica de Vendrell y Madí con el exresponsable de relaciones internacionales de CDC Víctor Terradellas, que supuestamente aseguraba tener contactos con el Kremlin.

Terradellas tenía el teléfono pinchado a raíz de otra operación del mismo juzgado sobre el cobro de supuestas subvenciones irregulares de la Diputación de Barcelona a las ONG CATmón y Igman. En mayo de 2018 la Policía Nacional entró en la sede de la institución para efectuar registros. Terradellas habría ofrecido en 2017 al entonces presidente de la Generalitat, Carles Puigdemont, la supuesta ayuda rusa para la declaración de independencia, que habría establecido con un supuesto contacto asesor del presidente ruso Vladímir Putin. Una ayuda que Puigdemont habría rechazado por las implicaciones que comportaría.

Por otra parte, el informe policial vincula a Oriol Soler con la trama rusa a través del editor de WikiLeaks Julian Assange o el analista del espionaje estadounidense refugiado en Rusia Edward Snowden. Un contacto que, en el caso de Assange, *El Quinze* ha podido confirmar durante el tiempo que Assange estuvo refugiado en la embajada de Ecuador de Londres, pero que Soler atribuye exclusivamente a cuestiones profesionales desvinculadas del proceso independentista.

Aquella reunión, según apunta el auto del juez, “se enmarca en la estrategia de desinformación y desestabilización en la que también habría participado el Gobierno del Kremlin como parte de su narrativa general sobre el colapso de la Unión Europea, principal mensaje de los medios de comunicación controlados por el Kremlin: *Rusia Today* y *Sputnik*”. Al mismo tiempo, asegura el juez basándose en las tesis de la Guardia Civil, “la estrategia de comunicación se incardina en la guerra de información en la que el general ruso Valery Gerasimov hace numerosas referencias”. Además del envío de soldados rusos, el juez da veracidad al relato policial de un supuesto compromiso del Kremlin para hacerse cargo de la deuda de Catalunya con una supuesta inversión de hasta 300 millones de dólares. Un argumento que el abogado de Soler, Benet Salellas, definió como “kafkiano”.

Las reacciones de condena han sido numerosas entre los partidos y entidades in-

La Guardia Civil bautiza la operación con el nombre de una batalla de la División Azul: Volhov

Entre los detenidos el miércoles también se encuentran Xavier Vinyals y Josep Alay

Hay más de veinte imputados y se produjeron 31 registros en ocho municipios

Concentración en Igualada por la detención del editor Oriol Soler y los otros imputados.

Se buscan pruebas sobre la financiación del Procés i la conexión con Tsunami Democràtic

La instrucción apunta a una supuesta trama en la que Rusia habría ofrecido 10.000 soldados

dependentistas. Con críticas también del presidente de la Generalitat inhabilitado, Quim Torra, o los expresidentes Carles Puigdemont y Artur Mas. También hubo mensaje de rechazo de los presos políticos desde la cárcel, desde el presidente de ERC, Oriol Junqueras, al secretario general de JxCat, Jordi Sànchez, entre otros. Los diputados y diputadas de los grupos de JxCat, ERC y la CUP decidieron abandonar las comisiones del Parlament el miércoles pasado al conocer la operación policial para protestar contra las detenciones. “Basta de montajes para criminalizar al independentismo. El conflicto necesita una solución política que desactive la represión policial y judicial: ¡amnistía y autodeterminación!”, manifestó el presidente del Parlament de Catalunya, Roger Torrent.

Por su parte, el vicepresidente de Òmnium Cultural, Marcel Mauri, denunció la nueva “razia de los poderes del Estado para perseguir la disidencia política”, y ante este hecho pidió “unidad y propuesta política para seguir avanzando y lograr la libertad del nuestro país”. “Hoy vivimos una nueva jornada de vergüenza democrática en España”, lamentó. “Si eres independentista, pueden entrar en tu casa, revolver todo con acusaciones falsas y llevarte

Efectivos de la Guardia Civil durante uno de los registros realizados el miércoles.

ante la justicia, o puedes acabar en la cárcel o en el exilio”, explicó Mauri. En este mismo sentido, la presidenta de la ANC, Elisenda Paluzie, calificó la operación de “causa general contra el independentismo”. “Todos los detenidos e investigados son personas vinculadas de una manera u otra al movimiento independentista, y es por eso que los persiguen, y por eso los han detenido”, señaló.

En la plaza Sant Jaume de Barcelona y en diversos municipios catalanes, con especial intensidad en Igualada, donde reside Oriol Soler, se produjeron concentraciones de centenares de personas como muestra de rechazo a la operación policial y de solidaridad con los detenidos.

La burla de la Embajada rusa

La embajada rusa en Madrid también ha reaccionado a la sorprendente acusación de la Guardia Civil con aval judicial sobre la ayuda militar y financiera a los independentistas catalanes con un tuit de carácter irónico: “La información está incompleta. Hace falta añadir dos ceros al número de soldados”. En la misma línea de burla, añade: “Las tropas deberían ser transportadas por aviones ‘Mosca’ y ‘Chato’ de la Guerra Civil”.

Algunos de los detenidos en la ‘operación Volhov’

Xavier Vendrell

David Madí

Oriol Soler

Josep Alay

Xavier Vinyals

FOTOS: ARCHIVO

Actualitat Tribunals

Guardia Civil, Fiscalía y TS, en jaque por la absolución de Trapero

La Audiencia Nacional acredita que el dispositivo de los Mossos d'Esquadra del 1-O y el 20-S fue el correcto, afirma que no hubo connivencia entre el Govern y la policía catalana y cuestiona elementos centrales que el TS dio por buenos en su sentencia

El jurista Joan J. Queralt pondera la importancia de las sentencias del TS y la AN: "La de Marchena tiene casi 500 folios, 35 con hechos probados. La de la AN tiene 90, y 20 son hechos probados".

Maria Rubio
BARCELONA

La Audiencia Nacional (AN) rompió con el hilo argumental jurídico generado por el Tribunal Supremo (TS) sobre los hechos ocurridos el 1 de octubre de 2017 con su sentencia del pasado 22 de octubre. La sentencia absolutoria del mayor de los Mossos d'Esquadra Josep Lluís Trapero y el resto de la cúpula de Interior contiene una detallada argumentación que dista mucho de las consideraciones del magistrado Manuel Marchena sobre el Procés. Sin ir más lejos, la AN certifica que la policía catalana no estaba aliñada con el proyecto independentista del Govern encabezado por Carles Puigdemont. La atomización de la macrocausa independentista y las diferentes sentencias dictadas han llevado consigo una sorprendente disparidad de criterios entre dos grandes instituciones del poder judicial, que mientras absuelven al responsable de los Mossos durante el referéndum del 1-O, mantienen en prisión con una pena de 10 años a su entonces responsable político, el exconseller de Interior, Quim Forn.

"Recibimos la sentencia con una inmensa alegría. Una condena por desobediencia [la mínima a la que se enfrentaba Trapero] hubiera supuesto un reproche durísimo", explica la abogada del mayor, Olga Tubau. Después de las durísimas críticas que ha recibido el sistema judicial español desde el soberanismo, Tubau rebaja el tono enmarcando la absolución en la

El mayor Trapero y su abogada, Olga Tubau, antes de entrar en la Audiencia en 2018.

Munición para el recurso en Europa

La absolución de Trapero anima a las defensas de los líderes independentistas: "Es un balón de oxígeno anímico y moral importantísimo. En España hemos ganado poquitas cosas", apunta Jaume Alonso-Cuevillas. A pesar de que la sentencia de la Audiencia Nacional no puede revertir la del Supremo directamente, el jurista cree que da credibilidad a las defensas de los sentenciados por el 1-O de cara a los recursos en el Tribunal Europeo de Derechos Humanos de Estrasburgo y se suma a las resoluciones en Bélgica y Alemania.

plena normalidad: "Esto es la grandeza del juicio de un sistema democrático con derecho penal moderno. Lo que le ha pasado a Trapero pasa en los tribunales cada día".

No pueden decir lo mismo el resto de líderes independentistas, tal como apunta el letrado Jaume Alonso-Cuevillas, quien comparte la opinión de la abogada, pero enfatiza el contraste con la resolución de Marchena: "La AN ha hecho lo que se tenía que hacer con mucha valentía por parte de los magistrados. En cambio, el TS es un tribunal politizado. En España hay 5.000 jueces que hacen su trabajo, otra cosa es la judicialización de la cúpula". "El Supremo fue a santificar la instrucción –atestados i declaraciones policiales–, mientras que la AN fue a ver qué pruebas tenían para sustentar la acusación", opina con contundencia el jurista Joan J. Queralt. La contunden-

cia de una absolución ha llevado a la Fiscalía a no presentar recurso contra la sentencia, algo que ya imaginaban los letrados entrevistados por este medio, a pesar del voto particular de la magistrada Concepción Espejel, contraria a la absolución: "Según la jurisprudencia del TEDH, tan solo pudieran haber recurrido demostrando una valoración irracional de la AN o si hubieran existido pruebas de cargo no valoradas por el tribunal", algo que según Tubau no se ha dado.

La Guardia Civil, desacreditada

Uno de los elementos centrales de la sentencia para entender la absolución de Trapero es el nulo peso que se les da a las declaraciones del coronel Diego Pérez de los Cobos, el coordinador del operativo policial durante el 1 de octubre, y el teniente coronel Daniel Baena, instructor de la causa. Ambos quisieron acreditar supuestas connivencias entre Trapero y el proyecto independentista, así como la inacción de los Mossos durante la jornada del referéndum y el 20-S. Antes de que se iniciara el proceso en la AN, el juez Manuel Marchena ya creyó a Trapero cuando este declaró como testigo en el TS y explicó que en las reuniones de los días 26 y 28 de septiembre entre el exmajor y el Govern les notificó que persistir en la celebración del referéndum con millones de personas y miles de policías en la calle supondría un peligro grave. Esta declaración ayudaría a tumbar el delito de rebelión que pesaba sobre los líderes independentistas y haría pública la fractura entre el cuerpo de Mossos y el Govern de Puigdemont.

Lo que no creyó Marchena fue que Trapero no hubiera sido negligente en la actuación policial, permitiendo la realización del referéndum y obligando a la Guardia Civil y la Policía Nacional a suplir su inacción. Esta es la tesis que tira por tierra la AN: "La sentencia avala la gestión como un modelo de negociación, diálogo y mediación, avalado por otros modelos europeos", explica Tubau sobre la actuación de Mossos durante el 1-O. En efecto, la AN considera que el dispositivo de Mossos era suficiente y que estuvo dirigido a "minimizar los daños, aunque eso supusiera la celebración del referéndum ilegal", e incluso lanza un dardo venenoso a la actuación de la Guardia Civil y la Policía Nacional, ya que afirma que debían parar la votación pero no a cualquier precio: "Si esto producía un daño irreparable, él sería el responsable y la gestión hubiera sido un fracaso", dice el texto sobre Trapero.

"La crítica a la Guardia Civil es durísima", considera Cuevillas. Tubau, en cambio, no cree que la AN haga un feo al resto de cuerpos: "Yo jamás cuestioné [en el juicio] lo que hicieron la Policía Nacional y la Guardia Civil. La sentencia valora positivamente el dispositivo de Mossos, pero ahí no se está diciendo lo contrario del resto de

Tubau confía en la justicia española: "Lo que le ha pasado a Trapero pasa cada día"

Cuevillas: "La Audiencia Nacional ha hecho lo que se tenía que hacer con mucha valentía"

Queralt: "El Supremo fue a santificar la instrucción; la AN fue a ver qué pruebas había"

La contundencia de una absolución ha llevado a la Fiscalía a no presentar recurso

La declaración de Puigserver desmiente la connivencia entre los Mossos y el Govern

La AN reconoce a Cuixart y Sánchez como interlocutores "especialmente aptos"

cuerpos". El alto tribunal también rechaza darle credibilidad al relato de Baena al considerar que se trata de valoraciones personales que "no aportan elementos objetivos", al contrario de lo que hizo Marchena, quien denegó testigos ciudadanos sobre el 1-O o cortó la declaración de Marina Garcés por su "carga emotiva". Tubau valora la ecuanimidad de la sentencia cuando rechaza a los testigos: "No dice en ningún momento que mientan, sino que se trata de una valoración personal".

Sobre la supuesta connivencia con el Govern, la AN no solo descarta las afirmaciones de Baena y Pérez de los Cobos, sino que también cita la declaración hecha por el secretario general del Ministerio del Interior, Juan Antonio Puigserver, quien negó

que hubiera habido ningún comentario por parte de Trapero en la reunión del 28 de septiembre que hiciera pensar que existía connivencia entre el exmajor y el Govern.

El aval de la AN sobre el dispositivo de los Mossos tensiona cuestiones que han sido fundamentales para condenar a los líderes independentistas. Sin ir más lejos, el mismo conseller de Interior, Joaquim Forn, condenado como responsable político de la policía catalana contra la cual no cabe ningún reproche según la AN. "Si yo fuera responsable político del Estado me pondría muy rojo", explica Cuevillas. "Cualquiera podría denunciar a Baena y Pérez de los Cobos por falso testimonio, lo que podría llevar a reabrir la causa del TS. Aunque esto no querría decir que se cambiara la sentencia de los líderes independentistas, porque el TS se ha basado en varias pruebas", añade Queralt.

Por otro lado, la sentencia que absuelve a Trapero acredita que el operativo del 20 de septiembre de 2017, cuando se concentraron miles de personas para protestar contra el registro a la sede del departamento de Economía, estuvo dirigido a permitir el trabajo de la comitiva judicial, algo que negó Marchena. Así mismo, el alto tribunal reconoce a Jordi Cuixart y Jordi Sànchez como interlocutores "especialmente aptos" para "convencer a la multitud congregada", que además, según la AN, no hizo nada más que manifestarse sin agresividad, lejos del "alzamiento tumultuario" necesario para la sedición. "Todo ello demuestra la indefensión que genera la atomización de la causa y la indefensión que ha generado creerse a ciegas los atestados policiales", sentencia Cuevillas.

Joaquim Forn respondiendo a las preguntas del fiscal durante el juicio del 1-O.

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

ELECCIONS ALS ESTATS UNITS

Coordina: Laia Ros

Dimarts vinent, dia 3 de novembre, el món estarà pendent d'un país: els Estats Units (EUA). S'hi celebraran eleccions per decidir qui en serà el president els pròxims quatre anys. Renovarà el republicà Donald Trump? O el substituirà el demòcrata Joe Biden?

PER QUÈ EL MÓN ESTÀ PENDENT DE LES ELECCIONS ALS EUA?

Hi ha molts factors que han afavorit que els Estats Units es converteixin en una gran potència mundial: les guerres per controlar territoris propers; la seva participació i la seva victòria en la Primera i la Segona Guerra Mundial; la seva activitat diplomàtica per liderar la creació d'organismes globals com les Nacions Unides; la caiguda de la seva potència enemiga, la Unió

de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS); la seva potent economia i la seva força militar, en són alguns.

Per aquest motiu, el planeta sencer es pregunta qui serà elegit president: qualsevol decisió que prengui el guanyador pot afectar directament l'economia, les relacions diplomàtiques i, fins i tot, el medi ambient.

LA CASA BLANCA I EL DESPATX OVAL

El president dels Estats Units, quan surt elegit, passa a viure a la Casa Blanca. Es troba a Washington DC, i la seva oficina principal és coneguda com a Despatx Oval, a causa de la seva forma.

El president dels Estats Units és el cap d'Estat i de Govern del país. Això vol dir que és la màxima autoritat als EUA. Pot proposar lleis i jutges de la Cort Suprema, òrgan judicial molt important que té l'última paraula a l'hora d'aprovar lleis polèmiques. Tot i així, les seves decisions sempre hauran de comptar amb el suport de la majoria de parlamentaris.

QUI SÓN ELS CANDIDATS?

Donald Trump

Donald Trump (74 anys) és un empresari nord-americà i, des de l'any 2016, president dels Estats Units d'Amèrica.

Els analistes consideren que segurament és el president estatunidenc més controvertit de la història. Era famós al seu país per la seva gran fortuna i per haver sortit en *reality shows*. Els seus comentaris contra els migrants i les seves actituds cap a les dones, considerades sexistes, han sigut polèmiques. També ha rebut diverses acusacions d'agressió sexual.

Partit Republicà
Any de fundació: 1854
Símbol: Elefant

Joe Biden

Joe Biden (77 anys) és conegut per ser la mà dreta de l'expresident dels Estats Units Barack Obama.

Fa cincanta anys que es dedica a la política. És considerat més moderat en les seves propostes polítiques que el seu adversari, i afirma que continuará amb el llegat d'Obama. Si surt elegit, serà el president més gran de la història del país.

Joe Biden ha rebut acusacions de tocaments inapropiats per part d'algunes dones, i ha sigut acusat d'agressió sexual, tot i que ell ho ha negat.

ALTRES PARTITS

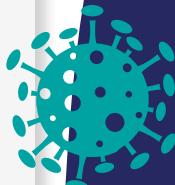
Als Estats Units, el Partit Republicà i el Partit Demòcrata s'han anat alternant en el poder. Això es coneix com a sistema bipartidista. Tot i això, i encara que no ho sembli, al país hi ha altres partits minoritaris.

- Partit Llibertari
- Partit Verd
- Partit Comunista
- Partit de la Constitució

QUINS TEMES HAN MARCAT LA CAMPANYA?

La persona que lideri els Estats Units durant els pròxims quatre anys haurà de prendre decisions sobre molts temes diferents, però a causa de l'actualitat global la campanya s'ha centrat en quatre temes:

CORONAVIRUS

Els EUA han sigut el país més colpejat per la pandèmia, amb més de 8 milions de positius i més de 200.000 morts. Trump havia afirmat que s'havien exagerat els efectes del virus, però ell mateix va haver de ser ingressat.

DESIGUALTATS RACIALS

Les protestes per la mort de l'afroamericà George Floyd a mans de la policia van desencadenar grans protestes en plena pandèmia. El moviment Black Lives Matter –les vides negres importen– va prendre força.

MEDI AMBIENT

Els EUA són el segon país del món que més gasos d'efecte hivernacle emet a l'atmosfera. Trump va anunciar que abandonaria l'Acord de París, un tractat per fer front al canvi climàtic. Deia que perjudicava l'economia del país. Biden promet fer reformes per reduir les emissions.

MIGRACIONS

Trump és conegut per les seves dures polítiques contra els migrants. Una de les seves promeses electorals era reforçar el mur entre Mèxic i els EUA. La seva gestió ha sigut criticada per organismes internacionals. Biden promet desfer els canvis més restrictius.

Les claus de la setmana

La xifra

506.000

aturats a Catalunya

La pandèmia ha provocat un augment de 33.600 aturats (+7,1%) durant el tercer trimestre i la taxa de desocupació se situa en el 13,2%, segons l'EPA.

Última hora

Atemptat mortal a la ciutat francesa de Niça

Redacció
BARCELONA

Almenys tres persones van morir en un atac amb ganivet comès ahir dijous al matí a les proximitats de l'església de Notre Dame de la ciutat francesa de Niça. Una d'elles és una dona que hauria estat decapitada. Diverses persones més han quedat ferides. L'autor dels apunyalaments ha estat detingut per la policia municipal. Per les característiques de l'atac, les autoritats franceses apunten a una acció terrorista. A la ciutat de Niça ja es va produir un greu atemptat amb desenes de morts per l'atropellament d'un camió a una multitud.

El tuit

EmbajadaRusaES @EmbajadaRusaES · 29 d'oct.

!! Ojo: La información aparecida en los medios españoles sobre la llegada de 10.000 soldados rusos a Cataluña está incompleta. Hace falta añadir dos ceros al número de soldados y lo más impactante de toda esta conspiración: las tropas deberían ser transportadas por aviones "Mosca" y "Chato" ensamblados en Cataluña durante la Guerra Civil y escondidos en un lugar seguro de la Sierra Catalana hasta recibir a través de estas publicaciones la orden cifrada de actuar.

1,8m 15,5m 21m

Serà notícia

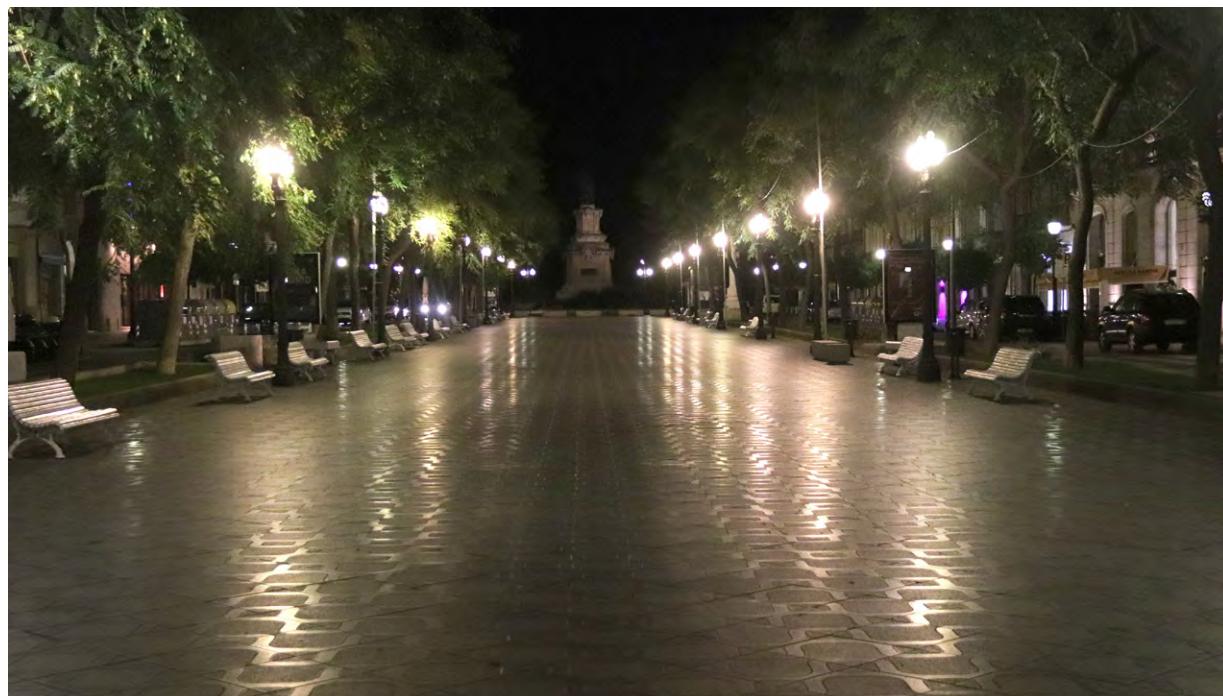

Eleccions presidencials als Estats Units

Dimarts vinent és el 3 de novembre, i als EUA toquen comicis presidencials. Uns dels més tensos, disputats per Donald Trump i Joe Biden.

FOTOGRAFIA: ACN

La imatge

El confinament nocturn buida els carrers de Catalunya

L'anomenat toc de queda es va implantar diumenge passat a les deu de la nit i restringeix la sortida al carrer i la mobilitat dels ciutadans fins a les sis del matí. A la fotografia, la Rambla Nova de Tarragona.

Els titulars

MESURES EXCEPCIONALS CONTRA EL CORONAVIRUS

"El Govern acorda demanar l'estat d'alarma i aplicar el toc de queda a Catalunya"

Divendres, 23 d'octubre

ACN

LA PANDÈMIA, DESBOCADA

"L'índex de rebrot de covid continua creixent a Catalunya i supera els 700 punts"

Dissabte, 24 d'octubre

CONFINAMENT NOCTURN CONTRA LA COVID

"Catalunya estrena el toc de queda: de 10 de la nit a 6 del matí"

Diumenge, 25 d'octubre

S'EXTREMEN LES MESURES CONTRA EL CORONAVIRUS

"Catalunya contempla un confinament de cap de setmana si la situació no millora i el País Basc tanca cadascun dels municipis"

Dilluns, 26 d'octubre

LA CRISI S'INSTAL·LA AL FC BARCELONA

"Bartomeu i la junta directiva del Barça dimiteixen en bloc per la moció de censura"

Dimarts, 27 d'octubre

ACN

MACROOPERACIÓ POLICIAL CONTRA L'INDEPENDENTISME

"Detenen una vintena d'empresaris i polítics independentistes per impulsar el Procés"

Dimecres, 28 d'octubre

Revista de prensa

Cambios ¿América Latina gira a la izquierda?

Àngel Ferrero

Los chilenos rechazaron el pasado domingo en las urnas la Constitución de la dictadura de Pinochet en una votación histórica, mientras que el candidato del MAS arrasó en las elecciones bolivianas

¿Está América Latina a las puertas de una nueva vuelta a la izquierda como la que vivió a comienzos del siglo XXI?

En Bolivia, el MAS superó todas las expectativas y se impuso con más del 55% en lo que fue un duro revés para el gobierno golpista de Jeanine Áñez. El candidato del MAS, Luis Arce, aseguraba en una entrevista a *El País*: “No queremos revancha en Bolivia” porque “hay muchas cosas por hacer”. Entre las primeras medidas anuncias das por Arce se encuentra la emisión del llamado “bono contra el hambre de 1.000 bolivianos” y tres proyectos de ley, entre los que destaca un impuesto a las grandes fortunas con un patrimonio personal de cinco millones de dólares o más.

El nuevo presidente boliviano también adelantó que restablecería las relaciones con La Habana y Caracas, que considera vitales en la lucha contra la covid-19 en el país. “Nosotros vamos a restablecer todas las relaciones –afirmó Arce en unas declaraciones recogidas por la agencia Efe–. Este gobierno ha actuado muy ideológicamente privando al pueblo boliviano del acceso a la medicina cubana, a la medicina rusa, a los avances en China, por un tema netamente ideológico se ha expuesto a la población de manera innecesaria y perjudicial”.

Fin a la herencia de la dictadura

“El retorno a la democracia vino acompañado de una esperanza de cambio que finalmente no se concretó, al contrario: diferentes transformaciones neoliberales, como la municipalización de la educación, el desarrollo del sector forestal, el sistema de pensiones, la privatización del agua, la subcontratación, el sistema sanitario y la Constitución política heredada de la dictadura han seguido vigentes durante muchos años”, explicaba Iván Silva, profesor de Historia formado en la Universidad de Arte y Ciencias Sociales de Santiago (Arcis), en un artículo publicado hace unos días por la *Directa*. Ése fue el contexto en el que 15 millones de chilenos estuvieron llamados a votar en el plebiscito del pasado domingo –que había de celebrarse el 26 de abril pero fue postergado por la pandemia de covid-19– y decidir la continuidad de la Cons-

WIKIPEDIA

¿UNA NUEVA MAREA ROSA?

La llegada al poder de varios partidos progresistas en Latinoamérica a comienzos de siglo se conoce en Estados Unidos como “marea rosa”, por no ser enteramente “roja”. Los acontecimientos recientes han llevado a algunos comentaristas a especular con un retorno de aquella “marea rosa” al subcontinente, que este año, debido al impacto de la pandemia de la covid-19, sufrirá una fuerte caída económica, con una contracción del 9,1%, según datos de la Comisión Económica para América Latina y el Caribe (Cepal).

Miles de personas se han congregado en la plaza de la Dignidad, como los manifestantes llaman a la plaza Baquedano en la capital de Chile, Santiago. Celebran el primer aniversario de la revuelta, que el 18 de octubre de 2019 se extendió por todo el país. Así comenzaba la crónica del diario alemán *Neues Deutschland*, que se encargaba de recordar oportunamente que no se trata del único aniversario que se celebra estos días en el país andino: el próximo 3 de noviembre se cumplen 50 años de la llegada de Salvador Allende al Palacio de la Moneda.

“Un continente en pie”

Ese mismo fin de semana, el sociólogo Marco Teruggi, colaborador de *Página 12* y TeleSur, hablaba en Twitter de un “continente en pie” tras la victoria del Movimiento al Socialismo (MAS) en las elecciones de Bolivia, las manifestaciones en contra y a favor del gobierno en Argentina, la movilización indígena contra el ejecutivo de Iván Duque en Colombia y la confirmación de Andrés Arauz como candidato a la presidencia de Ecuador por el Centro Democrático, el partido del expresidente Rafael Correa, en las próximas elecciones.

titución de 1980, redactada y aprobada bajo la dictadura de Augusto Pinochet.

En los días previos a la votación, las encuestas de intención de voto otorgaban una clara victoria al “apoyo” [el cambio de Constitución] frente al “rechazo”, y así ocurrió al fin en la jornada electoral, en la que se registraron largas colas frente a los puntos de votación: “A las nueve de la noche del domingo, el edificio Movistar de Santiago, con sus imponentes 34 pisos, se iluminó como si representara el despertar de una comunidad –escribía en *El Periódico* Abel Gibert–. Miles y miles de ojos siguieron el momento en que comenzó a dibujarse una sola palabra sobre su estructura, esa palabra resumía todo lo que sucedía en la calle: ‘Renace’”.

Al anuncio siguió el jolgorio entre los miles de congregados en Santiago al conocerse que hasta un 78,28% de los votantes habían respaldado la redacción de una nueva Constitución y únicamente un 21% se había mostrado partidario de conservar la actual. No tardaron algunos en recuperar las últimas palabras de Allende a Radio Magallanes desde el sitiado Palacio de La Moneda aquel fatídico 11 de septiembre de 1973: “Trabajadores de mi patria, tengo fe

en Chile y su destino: superarán otros hombres este momento gris y amargo en el que la traición pretende imponerse. Sigan ustedes sabiendo que, mucho más temprano que tarde, de nuevo se abrirán las grandes alamedas por donde pase el hombre libre, para construir una sociedad mejor”.

Casi el 80% de los chilenos se decantaron por la redacción de una nueva Constitución

Marco Teruggi habla de un “continente en pie” tras la victoria del MAS y las movilizaciones

El presidente boliviano implantará un impuesto a las fortunas y un bono contra el hambre

Actualitat Vivienda

La demanda de alquiler se traslada hacia el área metropolitana

El confinamiento por la covid-19 ha derivado en un aumento de las búsquedas de alojamiento fuera de Barcelona capital, lo que para los expertos anticipa una menor rentabilidad y una caída de precios a medio plazo

En Sant Feliu de Llobregat el incremento de las búsquedas de vivienda de alquiler se ha disparado un 183% tras el confinamiento.

David Rodríguez
BARCELONA

Sant Feliu de Llobregat, Terrassa, Sabadell, Sant Just Desvern o Esplugues de Llobregat, todas ellas en un radio de 30 kilómetros alrededor de Barcelona, son las poblaciones en las que más ha crecido la demanda de pisos en alquiler después del confinamiento por el coronavirus. El dato, extraído de un informe sobre contactos y búsquedas del portal Fotocasa, anticipa el inicio de una tendencia que ha traído la pandemia: optar por el alquiler en vez de la compra, por el contexto económico y por su carácter de inmediatez. En este escenario, mudarse a las ciudades periféricas del área metropolitana de la capital catalana se convierte en una alternativa por la mayor oferta y la menor demanda.

En Sant Feliu de Llobregat, a 10 kilómetros de Barcelona, el incremento de búsquedas de vivienda en alquiler tras el confinamiento se ha disparado un 183%. Este interés ha ido seguido de un aumento de 11 puntos en la preferencia de arrendar respecto a la compra. ¿Pero hasta qué punto este traslado de la demanda es una acción puntual o se corresponde con un punto de inflexión de un nuevo ciclo?

De momento, el confinamiento ha acelerado fenómenos como el teletrabajo y el comercio electrónico, lo que abre un abanico de posibilidades y servicios para huir de las grandes ciudades. El catedrático de Economía de la Universitat Pompeu Fabra

Varias personas frente a un piso ocupado por jóvenes en Manresa.

(UPF) José García Montalvo admite que “ahora los ciudadanos quieren pisos más grandes e incluso casas con espacio y jardín”. Aunque precisa que este cambio de tendencia es tan solo una hipótesis, asegura que “es cuestión de tiempo que se cumpla”. Tomando como ejemplo lo que ocurrió recientemente en Estados Unidos, García Montalvo cree que “el movimiento se producirá entre personas que buscan una casa más grande cerca de donde residen”. Fuera de una ciudad como Barcelona, el catedrático vislumbra “más metros cuadrados y más baratos”. El catedrático augura que la salida de los ciudadanos hacia el área metropolitana estará muy vinculada al precio del petróleo, por los desplazamientos en coche, y al refuerzo de una red de transporte eficiente. “De momento, hemos comprobado que con una gasolina más barata se ha producido una transferencia de usuarios desde el transporte público a viajes en vehículo privado”, explica.

En la actualidad, la rentabilidad del alquiler en la ciudad de Barcelona, que se si-

Un 30% menos de contratos este año

Entre enero y junio, se han firmado en Catalunya un total de 57.486 contratos. Según los datos sobre fianzas del Incasol, supone un descenso del 29,93% respecto al mismo periodo de 2019. Solo en Barcelona se formalizaron más en el primer semestre del año pasado que en las cuatro demarcaciones en 2020.

DELPHINMEDIA

Bloque de la Obra Social de La Caixa en L'Hospitalet, cuyos vecinos denuncian incumplimiento de contrato.

La menor demanda de alquiler, acompañada de una mayor oferta, hará bajar los precios

El Observatori DESC alerta de que el 60% de los jóvenes denuncian abusos en el contrato

Desde 2008, los jóvenes con recursos para emanciparse han pasado del 33% al 24%

autoridades los permitan, en un aumento de los desahucios. Además, la configuración del mercado inmobiliario dificulta el acceso de los más jóvenes a los pisos de alquiler. Así lo confirma la *Radiografía de jóvenes inquilinas y el derecho a la vivienda*, elaborada por el Observatori DESC y el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. En el estudio se alerta de que desde el año 2008, momento en que estalló la anterior crisis económica, el porcentaje de jóvenes con recursos para emanciparse ha pasado del 33% al 24%.

Para combatir este fenómeno, la directora del Observatori DESC, Irene Escorihuela, pide fomentar las políticas públicas que favorezcan esta posibilidad e ir más allá de la regulación de precios. Durante la presentación de la radiografía, Escorihuela denunció las situaciones de discriminación en los contratos que sufren los jóvenes para acceder a una vivienda alquiler: “Para que fuera viable, necesitaríamos sueldos dignos y precios asequibles, y no se dan ninguna de las dos cosas”. En el colectivo de los jóvenes, los arrendamientos han aumentado un 45% y la tasa de paro un 19% durante la última década.

El estudio del Observatori DESC indica que un joven debería dedicar un 120% de su sueldo para pagar un piso, cuando la ONU aconseja que el porcentaje no debería superar el 30%. Si aspira a hacerlo con su nómina, la vivienda que le correspondería según el valor del mercado sería de 20 metros cuadrados. “Nos hemos encontrado que seis de cada diez jóvenes denuncian abusos en el contrato de alquiler con las fianzas o las obras, lo que les genera incertidumbre”, detalla Escorihuela. Así, convergen dos circunstancias: una demanda que se traslada al área metropolitana y un colectivo de jóvenes en el que más de un 75% no puede vivir en el barrio o la ciudad que desearía por los precios del alquiler y es expulsado de su entorno.

túa entorno al 4% o 5%, queda por debajo de algunas poblaciones de la periferia, donde este registro alcanza el 7%. “Los cambios en el mercado de la vivienda afectan tanto a la demanda como a la oferta”. Es la valoración que realiza Miquel-Àngel García-López, profesor asociado de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) e investigador de la Estructura Espacial Urbana.

García-López señala que, tras constatar que la covid-19 se va a quedar con nosotros durante un tiempo, “los agentes del sector inmobiliario han reaccionado reduciendo su demanda de compra de vivienda, tal como se observa en la bajada de hipotecas firmadas, mientras que la de alquiler lo ha hecho ligeramente porque se ha aprovechado de un aumento de las personas que antes querían comprar”.

A medida que la situación económica empeore, arrastrada por el final de los ERTE, el cierre de negocios afectados por los confinamientos sectoriales o el aumento del paro, “es esperable que también se produzca una caída en la demanda de

alquiler”, pronostica García-López. En su análisis del mercado, advierte del comportamiento opuesto en la oferta de vivienda en venta y en alquiler. La primera ha descendido considerablemente por el parón de la actividad y la segunda se ha beneficiado de la reducción de la compra y de los cambios en los pisos turísticos, que se han reconvertido en arrendamientos de largo plazo. Esta es una de las tesis que defiende en un artículo reciente, titulado “¿Afectan las plataformas de alquiler a corto plazo a los mercados de la vivienda? Evidencia de Airbnb en Barcelona”.

¿Caída de precios?

El incremento de la oferta de alquiler también lo han certificado algunos portales inmobiliarios, como el caso de Idealista. En una estadística, concluye que el stock de viviendas en alquiler se ha disparado en las grandes ciudades y que los precios caen desde mayo. A esta percepción, García-López añade que la oferta de compra, que se redujo inicialmente por el parón de

la construcción, ahora se ha reactivado, lo que conlleva una ralentización de la caída del stock de vivienda nueva. Ante esta coyuntura, García-López presagia que la menor demanda de alquiler, acompañada inevitablemente de una mayor oferta, generará una bajada de precios. “El impacto puede variar según la magnitud del mercado, ya que no es lo mismo Barcelona que un pueblo del Montseny”, apunta. De hecho, en algunos portales inmobiliarios ya se puede observar cómo los precios de los alquileres han bajado. Esta situación se explica por las obligaciones que impone la ley de regulación de precios de la Generalitat, que establece que el valor de los arrendamientos no puede superar el promedio de la zona. Así, en las ofertas de los portales se visibiliza el importe medio del metro cuadrado para certificar que se cumple con el índice de referencia de precios de l’Agència de l’Habitatge de Catalunya.

A pesar de ese panorama, García-López insiste en que la caída de la demanda de alquiler se traducirá, en el supuesto que las

Fora d'agenda Última milla

El auge de la paquetería, un reto para la ciudad de la covid

La pandemia ha multiplicado el trajín de repartidores en las calles, ante lo que se busca cómo incrementar su eficiencia. Además, Barcelona estudia cobrar una tasa a Amazon

Jordi Bes
BARCELONA

Comprar por Internet es una actividad cada vez más integrada en la vida cotidiana. Todo apunta a que su auge se ha disparado aún más con la pandemia del coronavirus, y puede que incluso se acelere con la nueva declaración del estado de alarma. Esta tendencia se manifiesta en las ciudades con la multiplicación de los desplazamientos para entregar paquetes –la denominada última milla de la cadena logística–, lo que plantea dudas en cuanto al efecto sobre la congestión de las calles o la contaminación cuando no se utilizan vehículos sostenibles. El sector logístico y del delivery ya lleva tiempo en el punto de mira por la precariedad laboral, y ahora toma fuerza también la necesidad de que el reparto sea más eficiente –que no implique tantas furgonetas moviéndose al unísono–, a lo que se añade la intención de Barcelona de gravar su impacto mediante algo inédito para un Ayuntamiento, una tasa Amazon, si bien su viabilidad está en entredicho.

Hasta ahora los incrementos porcentuales de la venta online ya eran de dos dígitos anuales. Según la Asociación Española de Economía Digital (Adigital), el tamaño de este ámbito en España se aproximó al 19% del PIB en 2019 –entre impacto directo e indirecto– y la digitalización registró un incremento del 20%. El director general de Adigital, José Luis Zimmermann, subraya que hasta ahora el comercio electrónico representaba solo el 6% del comercio minorista, pero algunas voces estiman que, con

Un repartidor regresa con su triciclo al 'microhub' de Van a Pedal, ubicado en la Estació de França de Barcelona.

La pandemia ha tensionado la capacidad de las redes de reparto en las ciudades

Todo se encamina a minimizar los repartos en furgonetas que contaminan

Las entregas en bici que parten de 'microhubs' son una opción, pero no siempre rentable

la covid, su crecimiento “se ha adelantado un par de años”, lo que ha tensionado mucho la capacidad de las redes de reparto. Los consumidores pueden que se hayan percatado de ello por las demoras o porque con frecuencia los repartidores dejan los paquetes directamente en el ascensor.

“Los retos están en cómo conseguir entregas con mayor fiabilidad y conveniencia para el usuario y, para las ciudades, en cómo gestionar todo esto”, sostiene Zimmermann, para el cual el usuario también debe sentirse interpelado. Según el director de Adigital, “el uso intensivo de la entrega en la última milla” también merece una reflexión. Alguna plataforma de delivery –los son Glovo o Deliveroo– anuncia que puede acudir a casa con solo una bolsa de cubitos.

Miquel Estrada, profesor agregado de la Escola Tècnica Superior d’Enginyeria de

Camins, Canals i Ports de la UPC, advierte de que los grandes *marketplaces* –léase Amazon– “ofrecen precios muy competitivos a costa de pasar el problema a los transportistas”, los cuales “sufren todo el estrés del sistema y lo pasan a su vez a las ciudades”. Para el arquitecto Pablo Martínez, del estudio 300.000 Km/s, hay que tener presente que hasta ahora las ciudades han pensado en las soluciones para que las personas se desplacen, “pero casi nada para la paquetería”.

Los 'microhubs' como solución
Según un estudio de 300.000 Km/s, se puede reducir hasta el 50% del tráfico asociado al comercio electrónico con una medida que revolucionaría el sistema: se trata de que la mercancía llegue solo hasta algunos puntos de la ciudad, los *microhubs*, y

La viabilidad de la tasa Amazon

Barcelona quiere gravar la ocupación del espacio público que se ejerce con el reparto de paquetes de fuera de la ciudad mediante la tasa Amazon, detalla la concejal de Comercio y Hacienda, Montserrat Ballarín, y que el dinero recaudado sirva para promocionar el comercio local y la lucha contra la contaminación. Según Ballarín, se trata de que paguen “aquellos que no pagan tributos en Barcelona” –las grandes plataformas– y que quede exento el pequeño comercio, repartidores, *riders* y consumidores –“no estamos pensado en gravar al ciudadano”, aclara–, pero a nadie se le escapa que costará sacarla adelante. “Si no se ha hecho en ninguna otra ciudad, es que fácil no debe de ser”, reconoce la edil. Hay quien cree que la tasa acabará en los juzgados. Para el profesor Miquel Estrada, debe acompañarse del cambio de hábitos en el reparto y de “un uso más responsable” de las compras por Internet, sin afectar al transportista. José Luis Arias (CCOO) la ve utópica: “¿Cómo vas a aplicar una tasa a alguien que no tiene vehículos?”. Amazon declina hacer valoraciones.

desde allí la lleven a las casas o las tiendas en bici o vehículos de cero emisiones, o incluso que uno mismo la pueda ir a buscar. Y ahí no queda la cosa. Estrada, que recuerda que ya se trabaja en vehículos autónomos para las entregas –aquí a través de la plataforma Carnet–, plantea recurrir a los envíos de noche, como en Nueva York, incluyendo la opción de depositarlos en taquillas. Entretanto, los mercados municipales de Barcelona tendrán a partir del año que viene un marketplace común accesible desde una web o aplicación donde sus más de 2.000 establecimientos podrán mostrar y vender sus productos. Su recogida se hará en las paradas o bien en taquillas, lo que se sumará a la entrega a domicilio que ya funciona.

Bicis en lugar de furgonetas

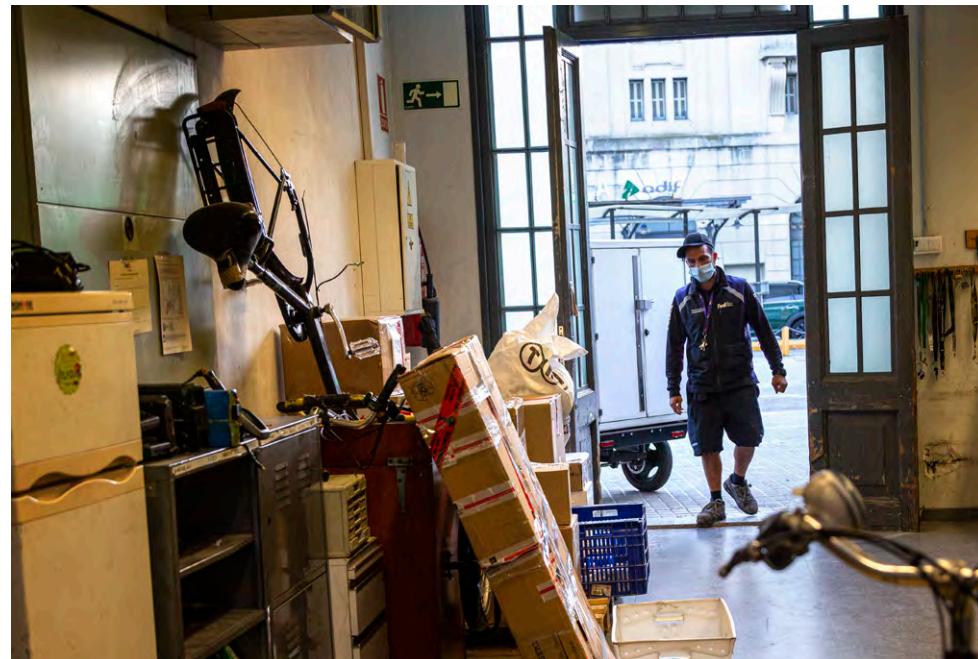
En algunos casos estas taquillas ya existen –las hay en transportes públicos y en algún supermercado, y hay tiendas a las que acudir a recoger un paquete–, pero lo más visible hasta ahora es la proliferación de entregas en bici. En Van a Pedal han creado un *microhub* con apoyo municipal en la Estació de França. Su gerente, Enric Gallifa, expone el cambio de paradigma. “Lo que se hace el 99% de veces es que la furgoneta

sale cargada de fuera de la ciudad y tiene una ruta preparada”, explica, y añade que suele ir solo al 30% o 40% de su capacidad de carga. Con el *microhub*, prosigue, a la ciudad entra un camión, puede que más grande –en su caso, híbrido de gas–, y en el *microhub* se convierte en cinco rutas, muchas de las cuales se cubren con pequeños vehículos sostenibles, como bicis de carga. Si este modelo funciona, ¿por qué no se replica? “Cuesta mucho que sea rentable”, reconoce Gallifa.

La necesidad de luchar contra la contaminación atmosférica –Barcelona incumple sistemáticamente los límites máximos fijados por la OMS y la Unión Europea– es uno de los principales motivos que esgrimen el Área Metropolitana de Barcelona (AMB) y el Ayuntamiento de Barcelona para abordar la última milla. El director de Serveis de Mobilitat Sostenible del AMB, Carles Conill, sitúa como “medidas complementarias” a la Zona de Bajas Emisiones (ZBE) las nuevas subvenciones a autónomos para hacerse con vehículos menos contaminantes y las dirigidas a ayuntamientos para impulsar la ciclogística. Conill plantea acercarse a 2030 “con menos coche privado y una movilidad de última milla centrada en vehículos de bajas emisiones”, y aspira a que hasta el 50% de la paquetería y el 25% de las mercancías se repartan en bici. En cuanto a Barcelona, el gobierno plantea que en el Plan de Movilidad Urbana (PMU) con horizonte 2024 se incluya que debe haber un *microhub* por distrito.

Repartidores “falsos autónomos”

Entretanto, prosigue el goteo de intervenciones de la Inspección de Trabajo o sentencias judiciales que se encaminan con frecuencia a considerar a los repartidores o los *riders* como “falsos autónomos”. El último caso afecta a Amazon: Inspección de Trabajo le obliga a dar de alta en la Seguridad Social a unos 4.000 autónomos que trabajan para la división Amazon Flex. La compañía dice que está “en completo desacuerdo” y que recurrirá. Para Zimmermann, hay que crear “figuras híbridas”, como en Italia y Francia: que los repartidores sean autónomos, pero con coberturas que los aproximen a los asalariados. En todo caso, José Luis Arias (CCOO) reprocha a Amazon que recurra a “falsos autónomos”: reparten en su vehículo particular y a la par usan una app que determina aspectos de su trabajo. Para él, “el gran beneficiado de esta pandemia ha sido Amazon”. Incluso se ha apuntado a repartir “gente que estaba en ERTE y tardaban en cobrar”, por lo que considera que Amazon “se está aprovechando de una situación de crisis para explotar”. En Van a Pedal los 14 trabajadores están contratados, y Gallifa ha percibido que ya hay empresas que les contratan que se preocupan por las condiciones en las que están los repartidores.

FOTOS: MONTSE GIRALT

UNA ÚLTIMA MILLA SOBRE TRES RUEDAS

Arriba, el ‘*microhub*’ de Van a Pedal, en la Estació de França, donde reciben paquetes de empresas de distribución para, luego, entregarlos al destinatario final en triciclo. En medio, dos operarios manipulan uno de los vehículos en el local. Abajo, ya de noche, uno de los triciclos regresa al ‘*microhub*’ tras realizar un reparto.

EL QUINZE

de Público

PUNTUALS, PROTERS I POPULARS

Biblioteques

BARCELONA

Bib. Ateneu Barcelonès
Bib. Barceloneta-La Fraternitat
Bib. Bellvitge
Bib. Bon Pastor
Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
Bib. Can Rosés
Bib. Canyada i Casagemes-Joan Argenté
Bib. Canyelles
Bib. El Carmel-Juan Marsé
Bib. Clarà
Bib. El Clot-Josep Benet
Bib. Collserola-Josép Miracle
Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
Bib. Fort Pienc
Bib. Francesc Candel
Bib. Francesca Bonnemaison
Bib. Gòtic-Andreu Nin
Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
Bib. Horta-Can Mariner
Bib. Ignasi Iglesias-Can Fabra
Bib. Jaume Fuster
Bib. Joan Miró
Bib. Nou Barris
Bib. Poblenou-Manuel Arranz
Bib. Poble-sec-Francesc Boix
Bib. Ramon d'Alòs-Moner
Bib. Les Roquetes
Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
Bib. La Sagrera-Marina Clotet
Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
Bib. Sant Martí de Provençals
Bib. Sant Pau-Santa Creu
Bib. Trinitat Vella-José Barbero
Bib. Valldaura i els Penitents-M. Antonieta Cot
Bib. Vapor Vell
Bib. Vila de Gràcia
Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
Bib. Zona Nord

ABRERA

Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA

Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA

Bib. Can Casacuberta
Bib. Llefià-Xavier Soto
Bib. Lloreda
Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS

Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY

Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS

Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS

Bib. de Castelldefels-Ramon Fernández Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Bib. Marta Mata

Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Bib. Central Pare Miquel

GÀVÀ

Bib. Josep Soler Vidal

Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Bib. La Bòbila

Bib. La Florida

Bib. Josep Janés

Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU

Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI

Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC

Bib. Can Sant Joan

Bib. Elisenda de Montcada

Vallès Occidental

Baix Llobregat

MONTGAT

Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIO

Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT

Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT

Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR

Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET

Bib. Ripollet

RUBÍ

Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL

Bib. Can Puiggener

Bib. del Nord

Bib. de Ponent

Bib. Els Safareigs

Bib. del Sud

Bib. Vapor Badia

PUNTUALS, PROTERS I POPULARS

Distribució
gratuïta i
personalitzada.
Segmentació
territorial a l'àrea
metropolitana

40.000
exemplars
setmanals

Punts de recollida

Arc de Triomf
Bac de Roda
Badalona-Pompeu Fabra
Baix Llobregat
Barceloneta
Bellvitge
Can Vidalet
El Carmel
Catalunya
Ciutadella-Vila Olímpica
Mercat de Collblanc
Escola Industrial
Espanya
Fabra i Puig
Fondo
Fontana
Francesc Macià
Glòries
Horta
Hospital Clínic
Jaume I
Lesseps
Llucmajor
Maria Cristina
Palau Reial
Palau Robert
Paral-lel
Passeig de Gràcia-Gran Via
Poblenou
Pubilla Casas
Rambla Catalunya-Rosselló
Rambla-Boqueria
Sagrada Família
Sagrera
Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
Sant Andreu
Santa Eulàlia-Torassa
Sants Estació
Sarrià
Torassa
Universitat
Ronda Universitat-Pelai
Vall d'Hebron
Virrei Amat
Zona Universitària

Actualitat Presupuestos

Más impuestos a rentas altas y grandes empresas

La inversión social alcanzará en las nuevas cuentas públicas los 239.756 millones de euros. Sanidad verá incrementado su presupuesto en 3.064 millones, lo que representa un incremento del 151%

Alejandro López de Miguel
Manuel Sánchez
MADRID

El anteproyecto de ley de Presupuestos Generales del Estado para 2021 viene a sepultar definitivamente la "austeridad", y a consolidar la "mayor inversión social pública" de la historia, por valor de 239.756 millones, según Pedro Sánchez y Pablo Iglesias.

El presidente del Gobierno y secretario general del PSOE y el vicepresidente segundo y líder de Unidas Podemos comparecieron el martes en la Moncloa –sin recibir preguntas–, apenas 10 horas después de que sus respectivas formaciones llegaran a un acuerdo para aprobar las cuentas públicas. La mera presencia de ambos ya perseguía vender la imagen de unidad, y precisamente esta comparecencia fue proyectada para trasladar la idea de que los Presupuestos son de ambos socios, y no solo del PSOE.

Sánchez anunció el pacto durante la mañana del lunes, pero su socio salió a rechazar que hubiera un acuerdo apenas cinco horas después. Para lograr el apoyo de UP y garantizar la aprobación de las

cuentas en el Consejo de Ministros que tuvo lugar tras la comparecencia conjunta, el PSOE se abrió a introducir modificaciones en el ingreso mínimo vital (IMV) y a llevar la regulación del precio de los alquileres al Congreso en un plazo de cuatro meses.

Y, como si fuese un Gobierno con dos presidentes, ambos se repartieron los papeles. Primero intervino Iglesias, incidiendo en las medidas que más ha impulsado UP en la negociación. Así, destacó la subida de impuestos a las grandes empresas y las rentas más altas: se incrementará el impuesto de sociedades para grandes grupos empresariales, "limitando las exenciones por dividendos y plusvalías generadas por su participación en sociedades filiales"; subirá un punto el impuesto de patrimonio "para patrimonios de más de 10 millones de euros"; tres puntos el IRPF "para rentas del capital de más de 200.000 euros", y "dos puntos el IRPF para rentas del trabajo de más de 300.000". También se establecerá "una tributación mínima del 15% para socios" y se reducirán las desgravaciones a los planes privados de pensiones. Y, aunque quedan lejos de las reivindicaciones de su formación, estas medidas suponen, a su juicio, "un paso adelante" hacia la reforma fiscal incluida en el acuerdo de coalición.

En la misma línea, Iglesias hizo especial hincapié en el incremento de ayudas sociales, especialmente a la dependencia: se incrementará en 600 millones la aportación del Estado al Sistema de Dependencia –un aumento del 46%–, para reducir listas de espera y mejorar prestaciones –en el marco del Plan de Choque para la Dependencia

de la Vicepresidencia de Iglesias–; se destinarán "más de 700 millones de euros de los Fondos Europeos" para inversiones que persigan mejorar la atención a las personas mayores, en concreto para iniciar el tránsito del modelo de residencias al esquema de atención a domicilio; se destinarán 200 millones para impulsar la educación de 0 a 3 años; 300 millones para igualar los permisos de maternidad y paternidad intransferibles, y otros 200 millones para apoyar la conciliación de las familias con niños y niñas menores de 14 años –con la creación de una red pública de cuidadores–. Habrá, además, 2.000 millones destinados a políticas activas de empleo, 250 millones para aumentar las becas universitarias y se incrementará en un 5% el Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples (Iprem), el indicador de referencia para las ayudas sociales, "que llevaba 10 años prácticamente sin actualizarse", según Iglesias.

Pero, sobre todo, el vicepresidente segundo sacó pecho por los dos acuerdos alcanzados entre UP y el PSOE a última hora de la noche del lunes relativos a la regulación de los alquileres y al IMV. Iglesias destacó que se regulará el precio de los alquileres por ley en cuatro meses y, además, relató que se facilitará el acceso al ingreso mínimo, acabando con el "cuello de botella" que ha impedido que muchas personas puedan acceder al mismo.

Más inversión social

Por su parte, Sánchez fue más a relatar los incrementos presupuestarios en áreas que el Gobierno considera esenciales, como Educación, Sanidad o Innovación y Desarrollo. Y, como Iglesias, destacó la inversión de más de 2.000 millones de euros en políticas activas de empleo. En total, las cuentas prevén una "inversión social de 239.756 millones", un 10,3% más.

Como ejemplos de partidas, apuntó que se destinarán 3.064 millones más a sanidad

(+151,4%); que 2.440 millones de los Fondos de Reconstrucción de la UE irán a la compra de vacunas y al refuerzo de la atención primaria, y que habrá una mayor inversión en el sistema educativo y de FP (+70,2%). En concreto, habrá un incremento de 514 millones en la partida para becas y se destinarán 1.500 millones para un plan de FP a ejecutar en cuatro años. También se incrementará la inversión en I+D+i en un 80%, con un aumento de 5.106 millones, y lo destinado al Ministerio de Ciencia e Innovación se incrementará en un 60%, por valor de 3.232 millones.

Sánchez avanzó que el Ministerio de Transición Ecológica contará con 11.935 millones para políticas verdes; que las partidas en materia de vivienda se incrementarán en 1.772 millones (+367%); y que habrá 3.017 millones destinados a sufragar el ingreso mínimo vital. En última instancia, la inversión en infraestructuras se incrementará en 6.161 millones (+114,8%); crecerán las partidas para industria y energía (5.700 millones); para ayudas al comercio y el turismo (1.338 millones), o en materia de agricultura, pesca y alimentación, por valor de 790 millones.

El presidente del Gobierno destacó que son unos Presupuestos "progresistas y de país", e incidió en la necesidad de que salgan adelante, "porque ya no sirven unas cuentas de 2018", en referencia a las aprobadas por el Ejecutivo de Mariano Rajoy, y prorrogadas hasta hoy. "Los Presupuestos –decía Sánchez– de un Gobierno conservador, y en el que no se tenía en cuenta que llegaría una pandemia".

Así, el presidente del Gobierno acabó su intervención afirmando que el Gobierno tiene un mayor compromiso "con una recuperación económica que no deje a nadie atrás", y destacó que ha elaborado unos Presupuestos que "son inaplazables, indispensables, progresistas". "Los que nuestro país necesita", concluyó.

Sánchez e Iglesias durante la presentación de los Presupuestos Generales del Estado.

Actualitat Natura

GEMMA SANCHEZ/ACN

L'aparcament de Can Maçanes de Montserrat, ple de vehicles aquest mes d'octubre, en plena pandèmia del coronavirus.

Anar a buscar bolets, una moda que compromet els boscos

Fa anys que els boletaires van en augment mentre una minoria incívica compromet el benestar dels boscos. Aquesta tardor el Procicat ha limitat l'accés amb vehicle a alguns paratges naturals per evitar aglomeracions en temps de pandèmia. Sense una normativa micològica a Catalunya, alguns ajuntaments lliuren la seva pròpia batalla

Joana Costa
BARCELONA

La tardor és un reclam perfecte per visitar els boscos, sobretot en temps de pandèmia: estan carregats d'aire fresc, castanyes, bolets i excursions gratuïtes. Tant és així que les autoritats han hagut de posar-hi fre: en concret, a les aglomeracions que ocasiona aquest còctel tan atractiu. El Procicat va aprovar la setmana passada tancar els aparcaments de cinc parcs naturals quan estiguin al 75% per evitar-les. La mesura afecta el Montseny, Sant Llorenç del Munt, Montserrat, la zona volcànica de la Garrotxa i Poblet. “Els llocs amb més afectació”, explicava el conseller Miquel Sàmper, que subratllava que, un cop s’arribi a aquesta ocupació, només accediran als pàrquings els vehicles que ja estiguin fent cua i fins a omplir l'aforament. Mentre que és una mesura “molt important” per controlar l'accés a entorns naturals. “Que la gent que hi vulgui anar tingui molt clar que, quan l'aforament estigué al 75%, es donarà l'ordre de tancar, s'informarà mitjançant les xarxes socials o en panells informatius, i ja no s'hi podrà anar”, insisteix.

En aquesta època de l'any, els boletaires són els protagonistes. L'investigador del

Juan Martínez de Aragón: "Si no vas a buscar bolets, no estàs a la moda"

L'augment de visitants ha estat extra amb la covid-19 per la seguretat que dona la muntanya

Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC) Juan Martínez de Aragón assegura que la massificació dels boscos a causa dels boletaires "augmenta cada any". "Si no hi vas, no estàs a la moda", diu, de manera que sembla que s'hi ha d'anar "sigui com sigui". Fins i tot avisa d'un efecte crida a les zones amb més presència a les xarxes socials. A banda del Montseny, les aglomeracions segueixen els "mapes de pluges", per exemple la Garrotxa, Setcases, part del Cadí i del Berguedà, "on els bolets han sortit abans". L'expert sosté que aquest any l'augment "ha estat extra per la covid". "Potser la gent se sent més segura a la muntanya i ha decidit anar a buscar bolets i passejar", suposa. El tancament de bars i restaurants també hi influeix: ell mateix es va trobar amb un grup que deia que, com que no podia "anar a fer el vermut", pujava a la muntanya a buscar bolets i a fer una excursió. Des de l'associació Edulis, dedicada a la divulgació micològica, la gestora d'activitats Xènia Maiques apunta que la presència de boletaires ha augmentat notablement els últims deu anys: "Cada vegada és més freqüent veure els diferents espais naturals plens de cotxes i persones carregades amb cistells".

Més famílies i joves

Pel que fa als tipus de boletaires, Martínez de Aragón recorda que fa vint o trenta anys es tractava d'un perfil de persona que "realment coneixia els bolets", molts d'ells persones dels voltants que anaven a collir-ne: "Això ha canviat i vénen més famílies i gent jove que va directament a buscar bolets i a gaudir. I si no troben bolets, també s'ho passen bé". També alerta de la presència d'un altre perfil: els que cullen els bolets per vendre'ls, "sobretot entre setmana". Per la seva banda, Maiques indica que "hi ha una mica de tot": gent que hi ha anat tota la vida, famílies i també molta gent de les ciutats que aprofita per passar un dia a la muntanya amb una activitat gratuïta "i emportar-se uns quants bolets a casa, que són un menjar molt apreciat i no precisament barat".

Siguin qui siguin, per Martínez de Aragón s'hi sumen ara algunes persones amb comportaments desaconsellables en temps de pandèmia. "Molts es treuen la mascareta quan van en grups, perquè se senten més

lliures, però amb les aglomeracions no és aconsellable, perquè en certs moments hi ha més gent que a la Rambla", il·lustra. Maiques apunta que si bé "hi ha molta gent que vigila molt", sobretot en les activitats dirigides d'entitats, en les sortides familiars i amb amics es veu "molta gent que es concentra en els mateixos punts, i potser són una mica més flexibles amb les normes".

Brutícia i desconeixement

Encara més, pel que fa a la interacció amb el bosc, Martínez de Aragón lamenta: "Molta gent llença a terra alumini, llaunes o ampollles, i n'hi ha que ho recullen tot en una bossa i la deixen penjada en un arbre". Per sort, diu que són una minoria, "però aquesta minoria és molta gent", i el resultat és que el bosc es queda una mica "fet pols". Un altre aspecte és la collita de bolets en si: "Veus llocs on els bolets estan trepitjats o arrencats directament d'un cop de peu", diu, i suposa que molts no coneixen les varietats i les agafen, però després no n'estan segurs i les llencen o les trepitgen. En cas de no saber si un bolet és bo tot i haver-lo tallat, aconsella deixar-lo com estava o enterrar-lo una mica, "i així la gent que passa després, si sap que és comestible, se'l pot endur". Maiques sosté que "és molt visible" que els boscos, després del cap de setmana, queden malmesos: la terra queda totalment remoguda, cosa que afecta les plantes que hi viuen, i molta gent arrenca tots els bolets que troba, "sense tenir en compte si són comestibles o no", i sense pensar que això pot afegir greument els boscos, "ja que els bolets fan una tasca importantíssima com a descomponedors". Tanmateix, defensa que molts boletaires són respectuosos amb el bosc i tenen coneixements de micologia,

s'informen sobre les millors zones per anar-los a buscar, eviten els llocs massificats i fins i tot porten guies d'identificació d'espècies, "però n'hi ha molts, que són la majoria dels que surten els caps de setmana, que no".

Per a més inri, aquests episodis se solen donar en terrenys privats. Martínez de Aragón recorda que el 90% dels boscos catalans són de propietat privada, i que els seus titulars "estan absolutament indefensos" davant la presència de visitants. A més, per llei, els bolets pertanyen als propietaris, i hi ha sentències que els donen la raó. El "problema" és tot el procediment judicial que s'ha de fer per, al final, demostrar que algú s'ha endut "cinc quilos de bolets". A banda, els perjudicis d'aquesta massificació també són per als veïns, víctimes de la falta d'aparcament, i fins i tot d'episodis com ara que els visitants obrin les tanques al bestiar. "I si s'escapa una vaca, el responsable és el propietari", recorda.

Un carnet de boletaire?

Aquest escenari fa palesa la necessitat d'habilitar una regulació. El 2012 va néixer al bosc de Poblet un carnet pilot de boletaire impulsat per la Generalitat. Segons detalla Martínez de Aragón, fa dos anys aquest programa no va seguir endavant, "tot i que els usuaris n'estaven contents". Ara, la falta de regulació catalana contrasta amb el fet que a pràcticament totes les comunitats autònombes de l'Estat hi ha una ordenança micològica. El milió i mig de boletaires catalans, "que és molt", requeria molts mitjans per ser controlat.

Davant la manca de normativa autonòmica, els ajuntaments intenten lliurar la seva pròpria batalla. Per exemple, les alcaldies implicades al Parc Natural del Mont-

seny han pres mesures amb Parcs, Diputació i Mossos, com l'augment d'informadors i de presència de guardes. Per la seva banda, el regidor de Medi Ambient de l'Ajuntament de Berga, Eloi Escútia, lamenta que és una activitat lúdica que, pel fet de ser gratuïta i reportar un benefici, "és cada cop més desitjada", sobretot a favorida en moments de limitació de la mobilitat a destins més allunyats. I destaca l'augment de persones que hi cerquen el benefici econòmic en l'actual situació de manca de feina. Assegura que "de bolets n'hi ha per a tothom" si es busquen per a un consum familiar, però el problema és la "dèria" de tenir sempre més i ser poc respectuosos amb el bosc i els propietaris dels terrenys. Escútia creu que s'haurien de prendre mesures "coordinadament a nivell de comarca", tot i que no és un problema només del Berguedà. I manté que l'única solució que s'entén és la de limitar i aplicar taxes. "En aquests moments no s'aplica cap mesura, però veient com està sortint el tema, no es trigarà gaire a haver de fer alguna actuació", rebla.

Per llei, els bolets pertanyen als propietaris dels terrenys on surten, i hi ha sentències

Davant la manca de normativa autonòmica, els ajuntaments intenten lliurar la seva batalla

Un grup de boletaires al Berguedà, aquest mes d'octubre. A la dreta, tres cistells plens de bolets.

ACN

A NOMÉS DOS METRES DE TU

La crisi del Coronavirus ha triplicat les necessitats socials. Tot i les distàncies, ens necessiten més a prop que mai.

**COL-LABORA
CADA GEST COMPTA**

 Càritas
Catalunya

www.caritascatalunya.cat
codi bizum 38031

Cultura Agenda

La mostra 'Vampirs: l'evolució del mite', al CaixaForum de Madrid.

El CaixaForum revisa el mite dels vampires

Judith Vives

El CaixaForum de Barcelona acaba d'inaugurar una exposició multidisciplinària que revisa el mite dels vampires. A través de fragments de pel·lícules, peces d'art o gravats, la mostra *Vampirs: l'evolució del mite* s'endinsa en l'imaginari vampíric i convida a submarir-se en el seu món per conèixer les diferents facetes del mite. Tal com expliquen des del CaixaForum, els vampires i el cinema han estat vinculats al llarg dels segles XX i XXI en una relació simbiòtica i il·lusòria. Al començament del segle XX, la indústria cinematogràfica, acabada de néixer, es va apropiar ràpidament del mite. Sorgit de supersticions gregues i àrabs antigues, es va estendre a l'Europa central durant l'edat mitjana i es va reforçar durant el segle XVIII en escrits científics i en novel·les del romanticisme anglès el segle XIX.

El cinema és l'eix central d'aquesta exposició. Una de les obres presents és la pel·lícula expressionista *Nosferatu* (1922), de F. W. Murnau, una adaptació lliure de la novel·la *Dràcula*, de Bram Stoker, que es va convertir en una obra fonamental de la relació entre el cinema i el mite dels vampires. Aquest film mut va establir les bases de la representació d'aquests monstres a la gran pantalla, i des d'aleshores el mite i el mitjà cinematogràfic han estat vinculats.

L'exposició del CaixaForum repassa la contribució de molts altres grans cineastes que han sucumbit a la

temptació de representar la seva pròpia visió del mite vampíric, com ara Dreyer, Browning, Tourneur, Polanski, Herzog, Coppola, Burton, Bigelow i Weerasethakul. Es podran veure fragments de les obres de tots ells a l'exposició. Dràcula és, sens dubte, un dels personatges més recurrents de la història cinematogràfica, ja que ha protagonitzat produccions arreu del món – Hollywood, Europa, Mèxic, les Filipines, Nigèria, Hong Kong, etc.–, que també són presents a la mostra del CaixaForum. L'exposició reuneix una selecció de pel·lícules de fantasia que ha propiciat el mite, des de projectes d'avantguarda fins a *blockbusters*.

A més, també s'hi recullen diverses obres literàries, així com una selecció d'aparicions del vampir en altres disciplines artístiques, com ara els collages surrealistes de Max Ernst, alguns gravats dels *Caprichos* de Goya, les pintures inquietants de l'artista contemporani Wes Lang o la icònica imatge de Dràcula interpretat per Bela Lugosi i utilitzada per Andy Warhol en la litografia titulada *The kiss*. En total es poden veure més de 360 peces i obres d'artistes de diferents èpoques, entre les quals destaquen la màscara de la pel·lícula *Nosferatu*, el manuscrit de la primera adaptació teatral de *Dràcula* i el vestuari del film *Entrevista amb el vampir*, protagonitzat per Tom Cruise, Brad Pitt i Antonio Banderas.

DATA Fins al 31 de gener del 2021
LLOC CaixaForum (Barcelona)
PREU 6 €

Foto Colectania presenta una nova mirada a la seva col·lecció

La Fundació Foto Colectania inaugura aquest divendres l'exposició *Basado en historias reales*, una mirada nova als fons de la col·lecció d'aquest centre de fotografia. Pren com a punt de partida les històries que hi ha darrere de les imatges, i que ara adquireixen més protagonisme, ja que es mostra a l'espectador la intenció de l'autor. Les fotos van acompañades de noves contextualitzacions i del testimoni dels fotògrafs.

Iniciada fa 20 anys, la col·lecció de Foto Colectania s'ha convertit en un dels fons de fotografia més importants del nostre país. Amb més de 3.000 obres realitzades per més de 80 fotògrafs espanyols i portuguesos entre el 1950 i l'actualitat, la col·lecció es caracteritza per reunir un conjunt significatiu d'imatges de cada un d'ells, que permet resseguir la seva trajectòria.

A l'exposició es podran veure obres, entre d'altres, d'Helena Almeida, Manel Aranguren, Pilar Aymerich, Toni Catany, Collita, Joan Colom, Gabriel Cualladó, Joan Fontcuberta, Alberto García-Alix, Cristina García Rodero, Manolo Laguillo, Chema

Madoz, Ramon Masats, Xavier Miserachs, Humberto Rivas o Txema Salvans. La mostra coincideix amb el llançament de la nova plataforma web de la col·lecció, creada per oferir més recursos documentals, informació dels autors i les seves sèries, així com moltes més imatges del fons.

DATA Del 31/10 al 28/02 del 2021

LLOC Foto Colectania (Barcelona)

PREU 4 €

Una imatge de Cristina García Rodero.

NOVA INSTAL·LACIÓ A CASA SEAT

L'artista visual brasiler Pedro Torres ha creat una instal·lació artística exclusivament per a la Casa Seat, al passeig de Gràcia de Barcelona. Titulada *House of the sun*, aquesta obra servirà de preludi del festival de videoart LOOP Barcelona. La proposta de Torres convida a fer una reflexió visual, sonora i lumínica sobre la

nostra relació amb el sol. A través de diverses peces i instal·lacions audiovisuals integrades en les tres plantes de Casa Seat, l'autor aborda conceptes com ara la distància, el moviment i els cicles temporals des d'un punt de vista físic, emocional i filosòfic. Es pot visitar gratuïtament fins al 21 de novembre.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

Esports Joves promeses

Una temporada sense ciclisme a Montjuïc

L'any 2020 ha estat marcat per l'absència de curses professionals a Catalunya per culpa de la pandèmia i amb la via navarresa com l'opció més eficaç per catapultar el talent més jove cap a l'elit mundial

Roger Castillo
BARCELONA

Durant molts anys el mes d'octubre va ser sinònim de cloenda espectacular de la temporada ciclista mundial a Barcelona. L'Escalada a Montjuïc va vestir de gala la muntanya de la capital catalana fins al 2007, quan va concloure el seu camí, tal com ja havia fet la Setmana Catalana de Ciclisme dos anys abans. Les dues curses impulsades per Joaquim Sabaté i l'Esport Ciclista Barcelona als anys seixanta no van poder resistir l'evolució del ciclisme mundial, que ja mirava cap a nous mercats deixant enrere curses tradicionals i molt apreciades pels aficionats.

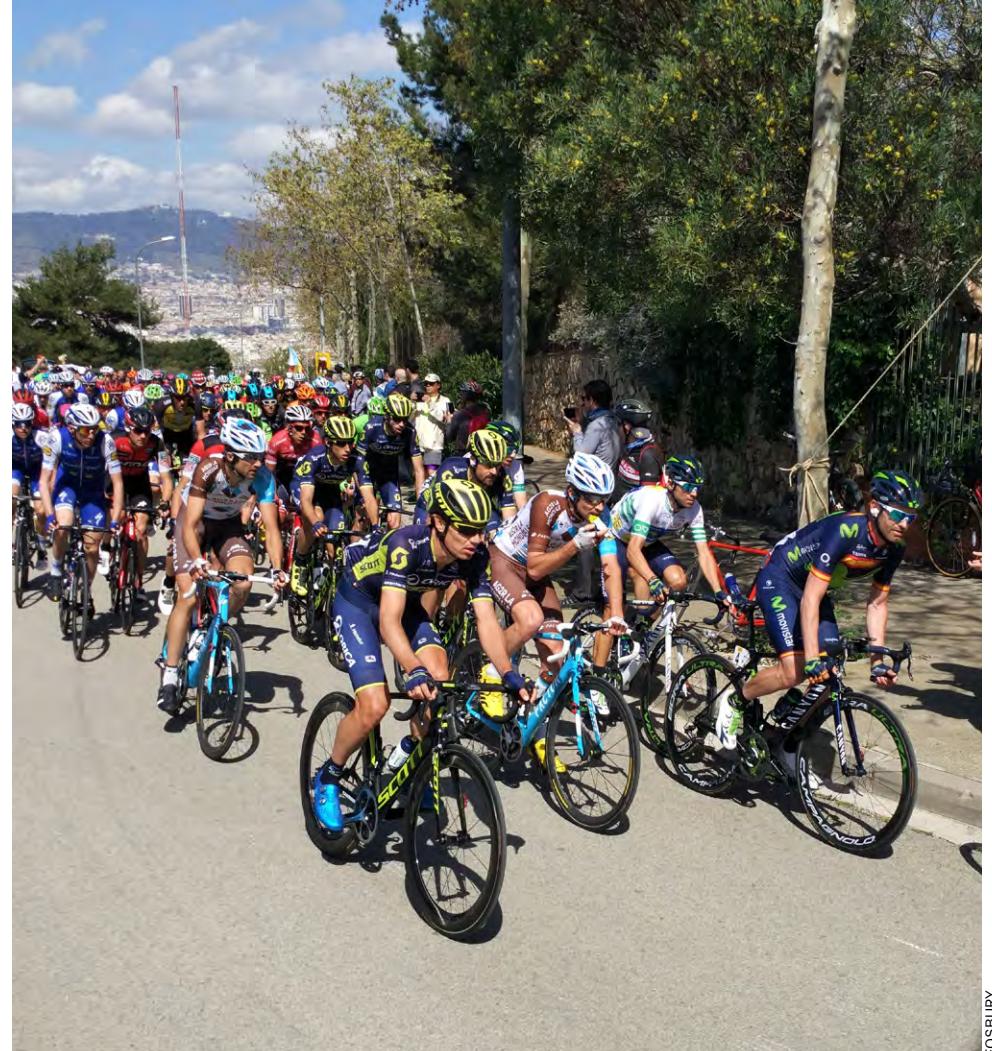
Barcelona ja va perdre fa 13 anys una cursa de format singular que sempre havia estat capaç d'atraure els millors ciclistes del món, amb guanyadors com Mercxk, Bahamontes, Zoetemelk o Rominger. Des de llavors, ha sigut la Volta a Catalunya l'encaregada fer destacar les rampes de Montjuïc, amb la clàssica etapa final, i donar continuïtat a la tradició ciclista mitificada de la muntanya amb els dos campionats del món, el 1973 i el 1984, o amb l'arribada d'una etapa del Tour de França el 2009.

Aquest 2020 Montjuïc ha quedat orfe de ciclisme d'elit arran de la cancel·lació de la Volta. Lluny de viure-ho com un dol, el ciclisme català s'ha rearmat durant la temporada més incerta de la història. Si la Volta pot celebrar la seva edició centenària el 2021 amb l'esperada ascensió al Castell de Montjuïc, probablement ho farà amb una presència força més elevada de corredors catalans. I és que, si res no es torça, d'aquí a uns mesos el nombre de ciclistes professionals del país pràcticament es pot duplicar amb el salt de l'estructura Kern Pharma a la segona categoria del ciclisme mundial. Aquest equip navarrès, l'eina del Lizarte per tenir una sortida en el món professional, ha comptat amb tres ciclistes catalans a les seves files aquesta temporada: Roger Adrià, Martí Márquez i Kiko Galván han pogut provar-se en cites internacionals d'alt nivell, malgrat ser un equip encara de tercera divisió.

Una generació que il·lusiona

El periodista Albert Rabadan, responsable de premsa de la Federació Catalana de Ciclisme, celebra aquesta irrupció de talent: "Ha estat un any il·lusionant perquè tots han complert o superat les expectatives. Són tres puntais de l'equip i elements clau de la gran actitud en cursa del Kern Pharma, que ha demostrat ser un projecte engresador. Jordi López també ha pujat des del Lizarte i més endavant ho poden fer Pau Miquel o Àlex Jaime. Tots plegats garantiran una generació de 5-10 professionals catalans amb ofici i, en algun cas, com el de Roger Adrià, de corredor de molta qualitat".

D'aquesta manera, les victòries de Marc Soler, el rol destacat de David de la Cruz i Antonio Pedrero i les temporades més discretes d'Edu Prades i Joel Nicolau han anat acompañades d'una explosió d'energia juvenil més que benvinguda en què també ha destacat Marc Bustenga, capaç de guanyar moltes curses a Catalunya i a França i demostrant una capacitat de rodar

La Volta a Catalunya passa per Montjuïc en una edició recent de la cursa.

Montjuïc ha acollit l'Escalada durant anys, campionats del món i un final d'etapa del Tour

El salt del Kern Pharma a la segona categoria del ciclisme duplicarà els catalans a l'elit

Catalunya té molt nivell formatiu, però li falta un trampolí que eviti haver de marxar a Navarra

i una punta de velocitat que de ben segur acabaran captant l'atenció d'alguna estructura professional. De moment ell és l'excepció a la via navarresa que la imensa majoria de ciclistes catalans fan servir per fer el salt a l'elit. És el gran repte del ciclisme català, com explica Rabadan: "En clau formativa, a Catalunya hi ha molt bon nivell, amb júniors i cadets becats a Ripoll, amb escoles de clubs molt potents a Sant

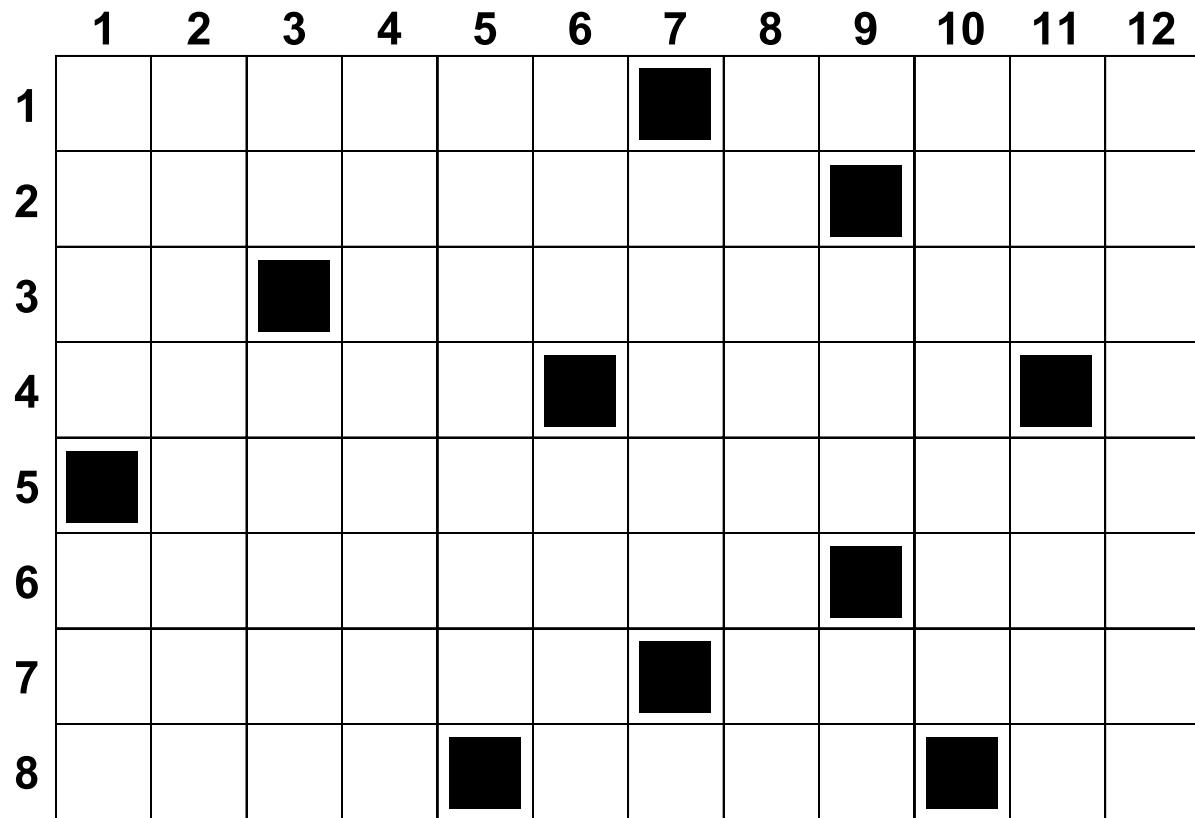
Boi de Llobregat o a Olot, però fa falta donar més solidesa a l'espai sub-23. L'any vinent, l'equip Antiga Casa Bellsolà s'incorporarà a totes les curses de la Copa d'Espanya, on cada temporada hi ha dos o tres catalans al top-5 de la general, però encara els falta un trampolí més potent per no mirar cap a Navarra".

Benito, esperança del Massi-Tactic

El ciclisme femení català viu la consolidació de l'equip gironí amb molta esperança. Aquest 2020, l'estructura nascuda del CC Baix Ter ha completat la seva segona temporada a l'elit participant en algunes de les proves més importants del món, com ara el Tour de Flandes o la Fletxa Valona, amb protagonisme inclòs a l'escapada gràcies a Mireia Benito. La corredora del Penedès també va córrer amb valentia al Tour de l'Ardeche i ha sigut la més destacada, conjuntament amb Mireia Trias, brillant subcampiona estatal sub-23. En ple procés d'aprenentatge, l'equip català confia poder brillar ben aviat a casa amb la segona edició de la ReVolta, que s'havia de disputar a Sant Cugat del Vallès durant el mes de juliol i que també va ser cancel·lada per la pandèmia del coronavirus. Una cursa que necessita consolidar-se amb la participació d'equips internacionals per no seguir exercint de complement menor de la Volta.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Horizontals

1. Telefonat. Municipi d'Alacant.
2. Fer un trajecte determinat. Really Simple Syndication.
3. Interjecció utilitzada per cridar l'atenció a algú. Acompanyes d'un lloc a un altre algú o alguna cosa per tal de protegir-lo.
4. Absència d'una cosa necessària, útil, convenient. Lletra r.
5. Persones que es dediquen a fer retrats.
6. Encofrats senzills, propis per construir tàpies, que consisteixen bàsicament en dues peces planes de fusta mantingudes paral·leles i verticals. Tipus de llanxa.
7. Que té l'origen en tal o tal lloc, originari. Humida de suor.
8. Unitat de dosi de radiació absorbida, en plural. Pràctiques habituals d'una col·lectivitat que creen costum. Antic Testament.

Verticals

1. Tremola. Motllura grossa convexa i semicircular.
2. Tornarà a posar en bon estat allò que ha sofert un dany.
3. Aüc. Insecte de la família dels nèpid.
4. Que constrenyen la voluntat d'algú a dir o a fer alguna cosa.
5. Donaren figura d'arc.
6. Receptacle de paper ple de pòlvora ben pitjada i lligat ben estret amb dues o més voltes de fil, que rebenta i fa un gran soroll. Molt difícil d'efectuar, que exigeix un gran treball.
7. Expressà, manifestà una opinió.
8. Arbre petit.
9. Metall preciós groc, en plural. Pronom.
10. Competició esportiva que combina la natació, el ciclisme en ruta i la cursa atlètica.
11. Empresa de serveis energètics. Lletra s.
12. Descarregat un tret contra algú.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2020 www.pasatiemposweb.com

© 2020 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

		7	3			1		4
	6		7					
5						9	7	
6			7	5	3	4	2	8
			8					3
7			2					6
9		2	4	7				1
6	1		3	5	7	4	9	

Fàcil

			6		1	5	3	
			2		4			
						6	4	
			8		3			
			6	4	7	1	4	2
			5	7	1	7	9	3
			6	3	2	5	8	4
			7	4	9	6	2	8
			4	9	6	2	1	5

Difícil

SOLUCIONS

1	7	5	3	4	2	6	8	9	1
9	6	4	2	5	7	3	8	1	5
3	2	8	1	6	9	4	5	7	6
4	9	3	8	1	2	6	7	5	2
2	1	6	4	7	3	6	1	4	2
8	5	7	1	7	9	3	2	6	4
5	8	1	7	9	3	4	7	1	9
6	3	2	5	8	4	7	1	9	3
7	4	9	6	2	1	5	3	8	5
4	7	3	1	9	6	2	8	5	1

Difícil

© 2020 www.pasatiemposweb.com

8	9	7	3	6	2	1	5	4
1	4	6	5	7	2	4	1	8
3	5	2	4	1	8	9	3	2
6	1	9	7	5	3	4	2	8
5	2	4	6	8	1	9	7	3
7	3	8	9	2	4	5	1	6
9	8	5	2	4	7	3	6	1
2	6	1	8	3	5	7	4	9
4	7	3	1	9	6	2	8	5

Fàcil

MOTS ENCREUATS: 1. Trucat. Alteia. 2. Recorrer. Rss. 3. Ep. Acumbries. 4. Manca. Erra. E. Retratistes. 6. Tapies. Lst. 7. Orriud. Verteclis. 1. Trem. Tor. 2. Reparar. 3. Uc. Sosca. 8. Rad. Usos. At. 10. Trial. 11. Ese. Essa. 12. Assessat. Ardu. 7. Emte. S. 8. Arbrisso. 9. Lrs. 5. Coartus. 6. Tro. Nepid. 4. Coatius. 5. Otrs. 7. Emte. 8. Arbrisso. 9. Lrs. 10. Trial. 11. Ese. Essa. 12. Assessat.

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Jordi Bes

Respira més tranquil·la? De com estàvem a com estem, el doble. Tinc un contracte de lloguer indefinit, no em podien treure, però ens vèiem al carrer. Als altres els donen set anys de contracte, i arreglaran els pisos.

Què ha passat els darrers anys en aquest edifici a tocar de la Rambla del Raval? Ens van dir de la nit al dia que havíem de marxar perquè ho havien comprat per fer pisos turístics. Ens vam angoixar i ho hem bellugat. Els que tenim contracte, ens quedem aquí, però hem de sortir uns dies perquè puguin arreglar els pisos.

Li han dit si haurà d'estar-se un temps fora? A mi ningú m'ha dit res. Jo no puc pujar escales ni res... Per què no estar-me mentrestant en un hotel de la Rambla [del Raval]? Tampoc vull estar gaire lluny. Tinc 40 anys de la meva vida aquí. Jo vaig néixer fa 80 anys al carrer Hospital. Al 116.

S'hauria imaginat mai que, malgrat tenir renda antiga, podria perillar casa seva? Mai a la vida. El meu pare sempre deia que l'habitatge és el principal.

A la ciutat sembla que cada cop és més difícil accedir a l'habitatge. Li vaig dir al propietari: "Vostè pot fer el que vulgui, jo no vull anar-me'n de casa meva, no vull perdre la meva vida, els meus veïns, els meus amics..." És que soc una mica tossuda.

El que sí que ha perdut són veïns, des de la compra per part del fons d'inversió. La del costat, que li van oferir 5.000 euros i el seu fill els va agafar i se la van endur.

Hi ha veïns que lamenten que el fons hi surti guanyant perquè l'Ajuntament paga

Flora Puig

“Ens feien fora de casa per fer-hi pisos turístics, però ens quedem”

Els veïns del carrer de Sant Bartomeu 6, al Raval de Barcelona, feia anys que estaven a la corda fluixa. Finalment seguiran a casa seva gràcies a un acord entre l'Ajuntament i la propietat de l'edifici

una part del lloguer dels veïns més vulnerables, i així rep el preu de mercat. Jo estic satisfeta. Jo el que no vull és que em traguin de casa meva i del meu barri.

Com porta la pandèmia? Malament. Vaig estar quatre o cinc mesos sense veure el meu germà i els nebots. Estava trista.

Està canviat el Raval amb el virus? A l'estiu he anat cada dia a fer un cafè amb gel a la Rambla del Raval i està molt buit. L'altre dia li vaig dir a la peixatera: "Però què n'han fet de la meva Boqueria?". No hi ha ningú, hi ha moltes parades tancades. Abans m'enfadava amb els turistes. "Aparteu-vos!".

Ara no hi ha turistes. Es troben a faltar? Ni tants com abans, ni tan pocs com ara.

Un desig per al 2021. El que m'agradaria és tenir jo un benestar, trobar-me una mica millor. I seguir aquí, però feliç. Sense okupes. M'han donat un estiu els okupes...

VITALITAT

Desprèn una vitalitat encomanadissa. "No m'agrada donar tristor a ningú", diu. No es va casar ni va tenir fills. Durant la pandèmia, té qui l'acompanya, començant per la seva amiga Maria Rosa Díaz. Van treballar juntes durant 43 anys al laboratori farmacètic Almirall Prodesfarma. És sòcia del Barça amb una passió que ja respirava a casa de petita. Va plorar aquest estiu, quan Messi volia deixar el club, i, assenyalant dues fotos que té dedicades per ell i Ter Stegen, confessa: "Això és el primer que m'enduré quan m'hagin d'arreglar la casa". Per si de cas no li fessin malbé.

Para quienes quieren
leer lo que nadie más
se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

La REPÚBLICA
de Público